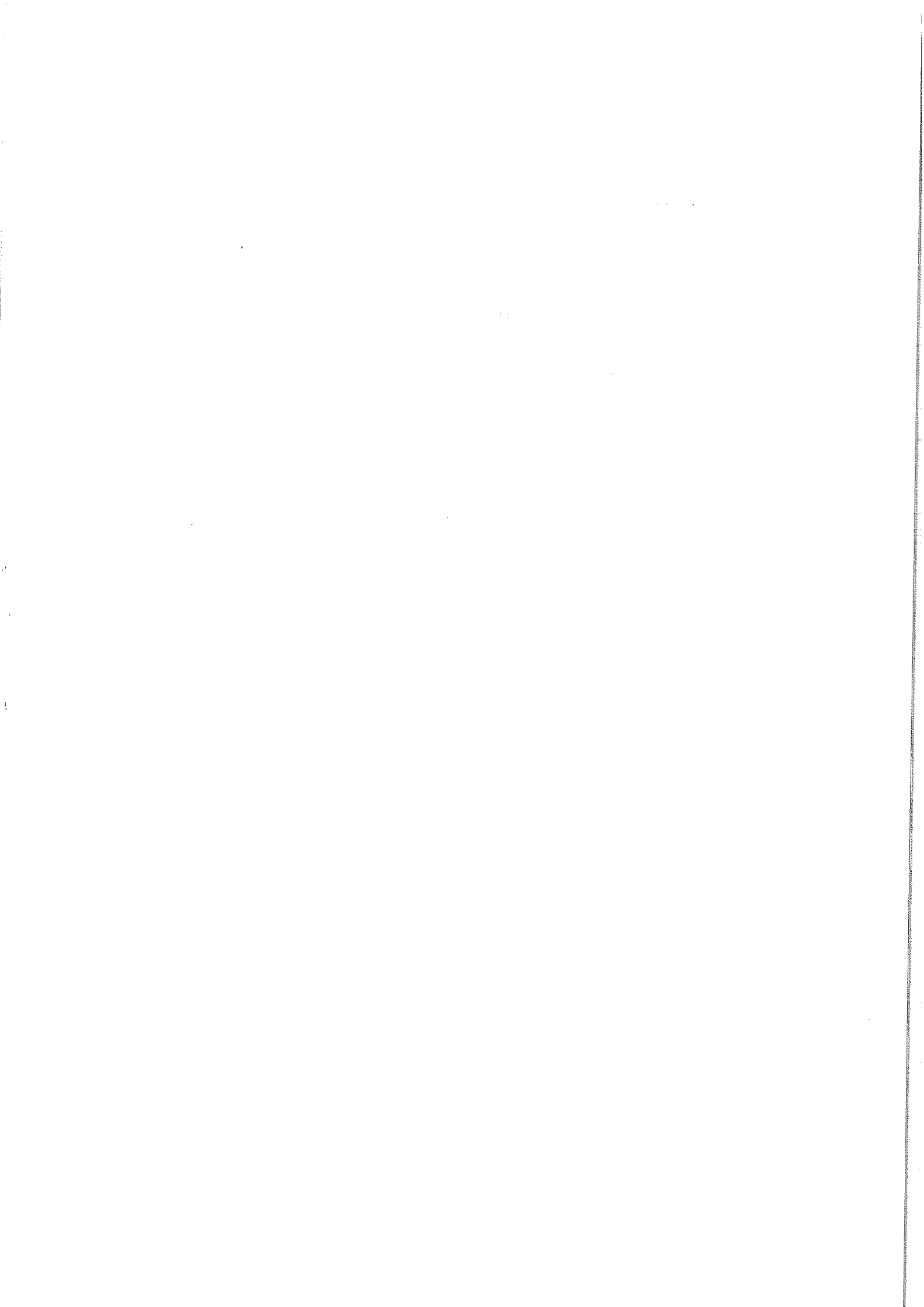

BRUSSELE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU

BRAL

AKTIVITEITENVERSLAG

1993

BRUSSELSE RAAD VOOR HET LEEFMILIEU - BRAL

BRAL komt reeds 20 jaar op voor de belangen van de Brusselaars.

20 jaar inzet van bewuste bewoners

20 jaar kritisch en waakzaam toezien, informeren, tussenkomen en ageren.

20 jaar aktie voor een beter woon- en leefmilieu

20 jaar verantwoordelijkheid en ervaring.

BRAL is een ploeg van vrijwilligers-deskundigen die bewonersgroepen steunen in hun aktie rond woon- en leefmilieu.

De doelstellingen van BRAL volgens de statuten, goedgekeurd door de Algemene Vergadering van 31 augustus 1993:

De doelstelling van BRAL is de zorg voor het leefmilieu in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Het wil de bewoners aanzetten om hierover zelf te beslissen. BRAL wil via koördinatie, hulp, eigen initiatief en het verlenen van advies:

- 1. de Nederlandstaligen sensibilizeren voor de problemen in verband met leefmilieu en stadsbeleid;*
- 2. de werkgroepen en verenigingen, die de verbetering van leefmilieu en stadsbeleid behartigen, steunen en stimuleren, vooral in wijken waarop zware dreiging rust;*
- 3. naar buiten toe optreden als volwaardig gesprekspartner bij andere verenigingen, alsook bij de overheid;*
- 4. de bewoners bewust en mondig maken.*

BRAL zal zijn aktie voeren in het perspektief van samenlevingsopbouw.

Dit activiteitenverslag geeft een overzicht van de akties, campagnes en dossiers, die in 1993 aan de orde waren.

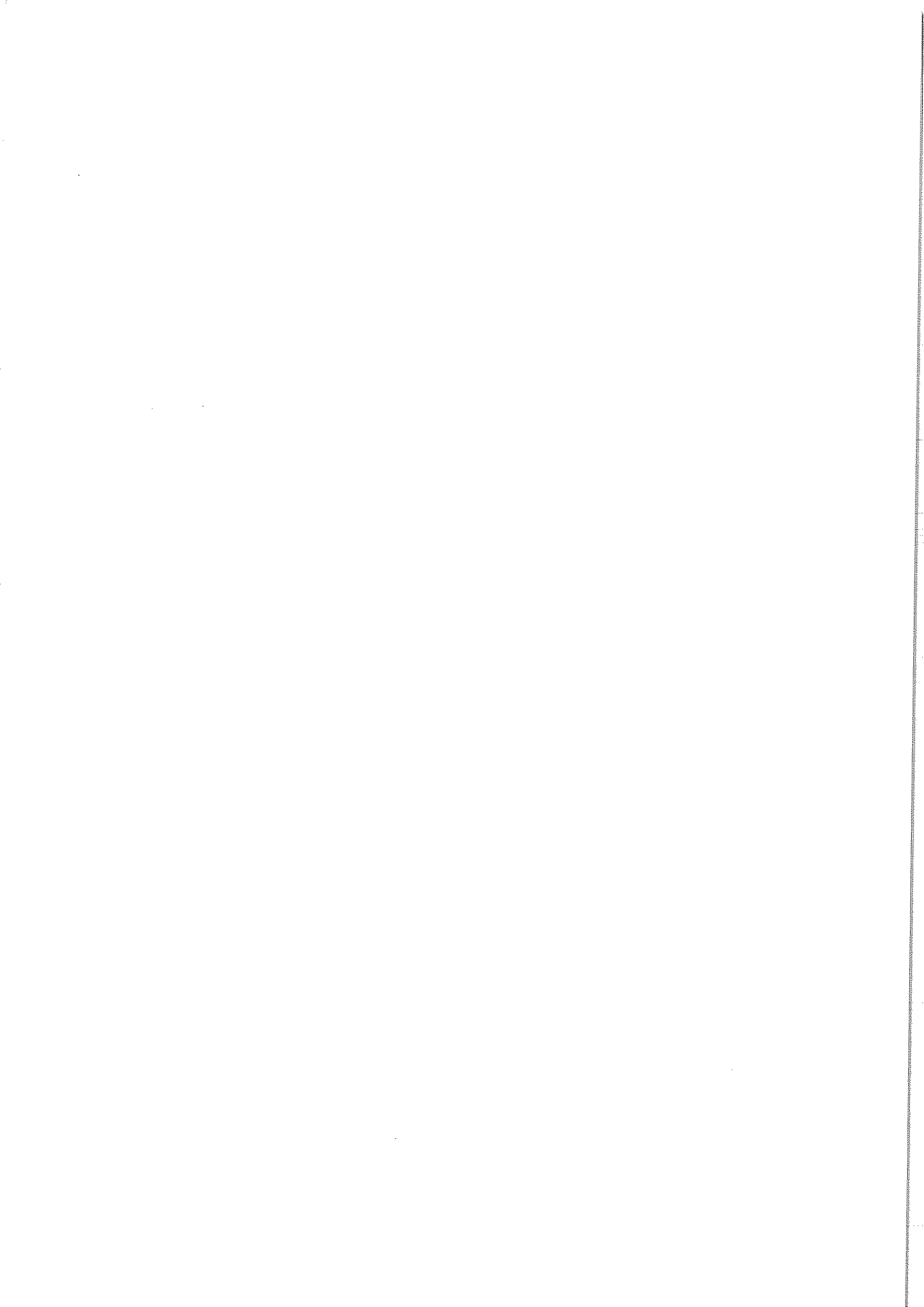
Voor meer informatie rond bepaalde dossiers of activiteiten kan je steeds terecht op het sekretariaat:

BRAL

Vandendriesschelaan 11 - 1150 Brussel

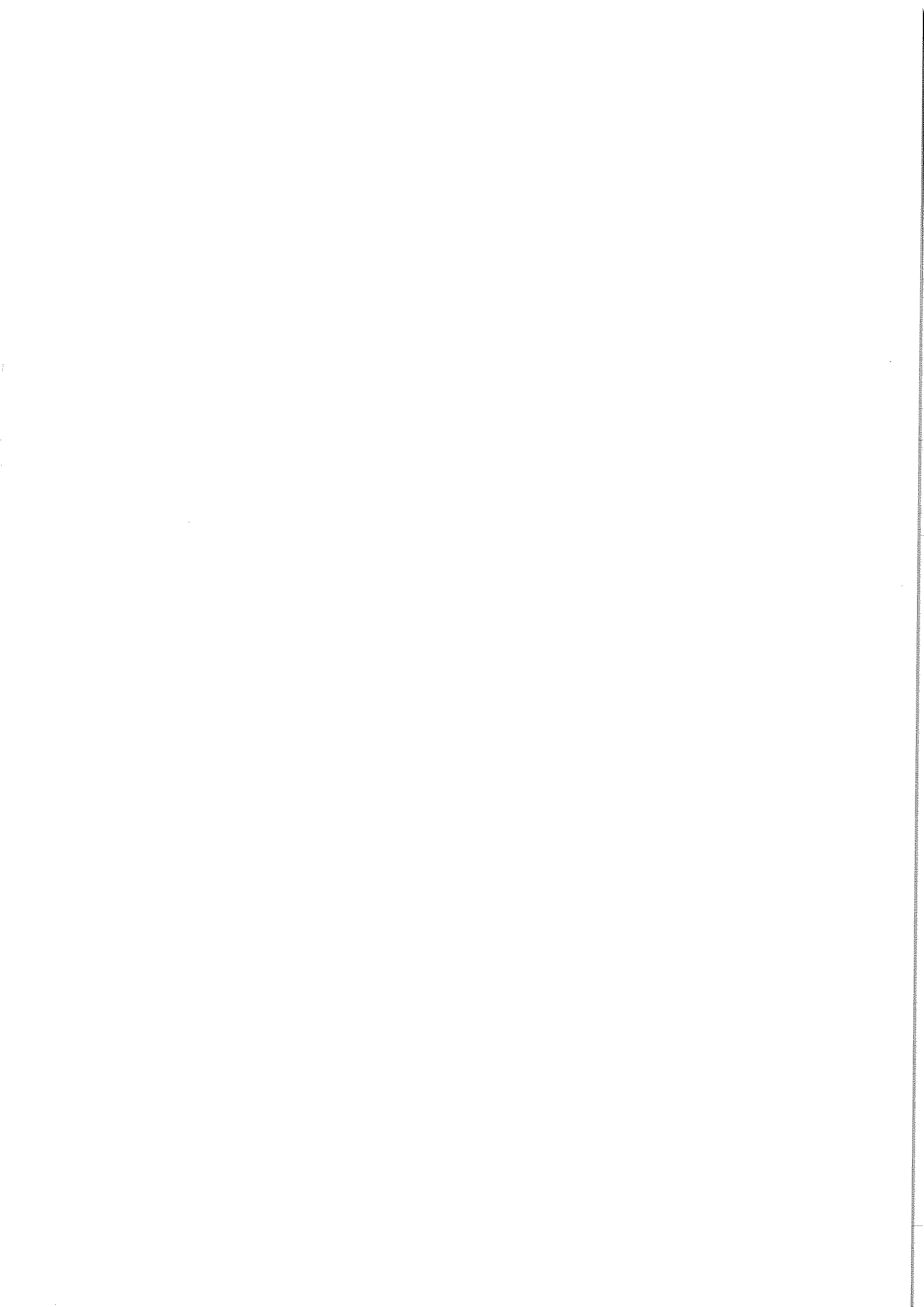
Tel 771 65 29

Fax 771 11 81

INHOUDSTAFEL

1. ALGEMENE INITIATIEVEN VAN BRAL
20 jaar BRAL
BRAL-Beraad
Groeicampagne
Alert
2. BRAL EN "WONEN IN 1993"
Huurderswerkgroep BRAL
Bond voor het Recht op Wonen
Stadsvernieuwing
Noordwijk en Sint-Joost-ten-Node
Harmoniebuurt
Molenbeek en Rive Gauche
Kazernes
3. BRAL EN "WERKEN IN 1993"
Brussel Europese Hoofdstad
4. BRAL EN "MOBILITEIT IN 1993"
Werkgroep Mobiliteit
Matinees rond mobiliteit in Brussel
Mobiël Brussel
Zwart Witboek
Koekelberg 2000
Verkeersveiligheid rond de VUB
Heraanleg Troonstraat
Heraanleg Luxemburgstraat
Heraanleg Louiza-flessenhals
5. BRAL EN "MILIEUDEFENSIE IN 1993"
Werkgroep Milieudefensie
Werking Leefmilieu
Milieurepertorium
Genzeloze Schelde
Kampagne Rationeel Energiegebruik
Leefmilieu rond de noordelijke kanaalzone
6. BRAL EN "PATRIMONIUM IN 1993"
Werking Patrimonium
Vijf Valleienrally
Tervurenlaan 120
Donderberg
7. BRAL EN "PLANNING IN 1993"
Werking Stedebouw en Ruimtelijke Planning
Neerpede
Koninklijke Sint-Mariawijk
Music City & Sport City
Zuidwijk

8. SAMENWERKING EN OVERLEG MET ZUSTERORGANIZATIES

Vier milieufederaties

Inter-Environnement Bruxelles

Vierde Kongres Brusselse Vlamingen

Regionaal Instituut voor de SamenlevingsOpbouw Brussel

Stadswinkel

Stad & Cultuur

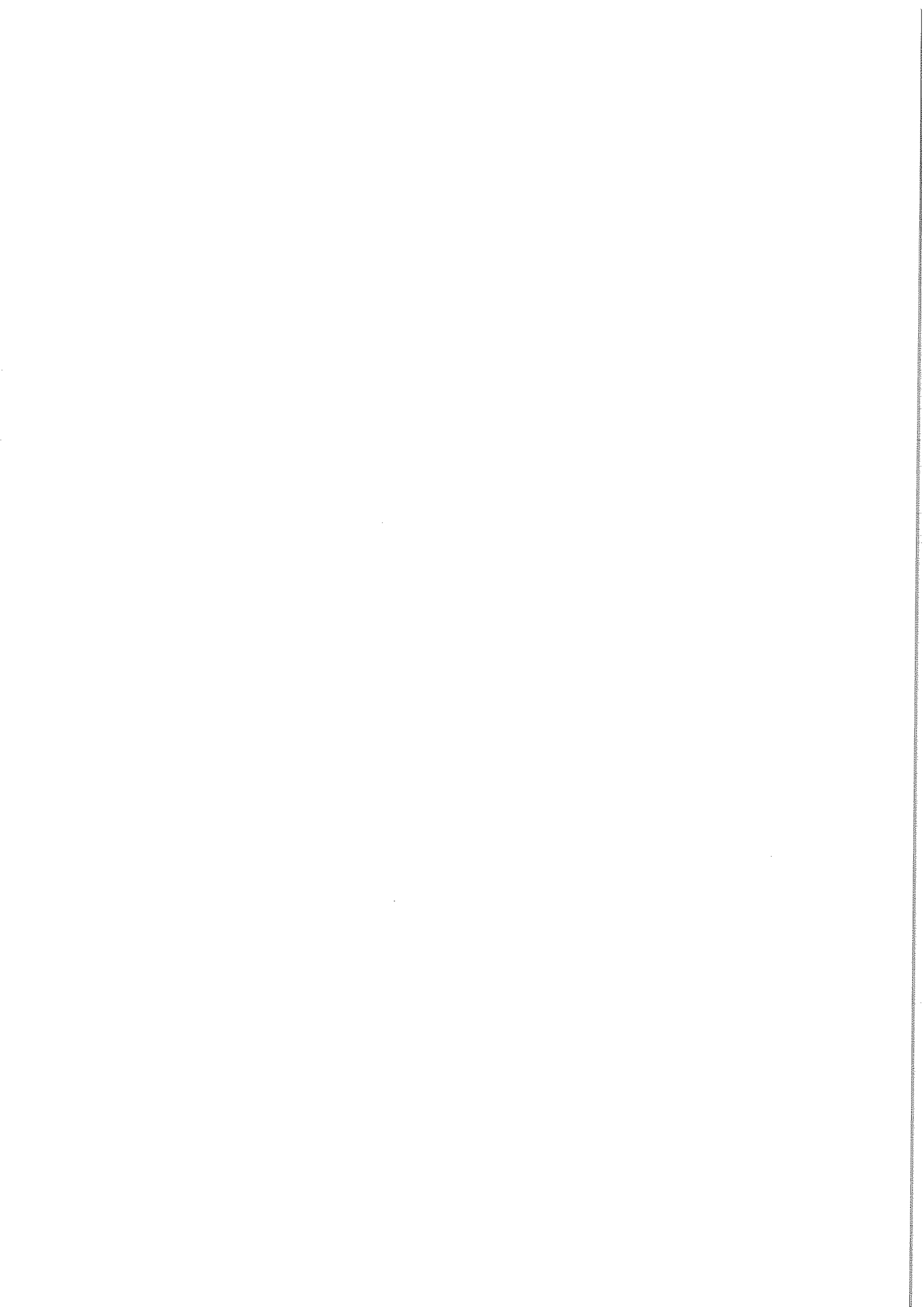
9. DEELNAME AAN OVERLEG MET BELEIDSINSTANTIES

Bral is lid van...

10. VARIA

11. BEHEER

12. SEKRETARIAAT

1. ALGEMENE INITIATIEVEN VAN BRAL

20 JAAR BRAL

BRAL werd opgericht op 6 november 1973. De twintigste verjaardag werd op 20 november gevierd met een geslaagd *Bal op de Boeitsjes*. Het voor de gelegenheid samengetrommeld Brussels Sociaal-Kultureel Orkest zorgde voor de muzikale noot en ambiance. Exotische hapjes werden verzorgd door Dar-el-Amal en Teledienst. De gelegenheidstoespraak van de voorzitter stond in het teken van de groeikampagne van BRAL (zie verder) die die avond officieel van start ging.

BRAL-BERAAD

In de twintig jaren dat BRAL bestaat, is er veel veranderd, zowel op politiek en institutioneel vlak in Brussel, als op algemeen maatschappelijk en sociologisch vlak. Toen BRAL tien jaar werd, is er een eerste BRAL-BERAAD georganiseerd. Dat heeft nieuwe inspiratie voor de aktietema's en de werking gebracht. Bijna tien jaar later bleek het nuttig tijd te investeren in een nieuw Beraad. In de dagelijkse werking kan er immers onvoldoende tijd gemaakt worden voor algemene reflectie rond de rol van BRAL in het Brusselse woon- en leefmilieu. Vandaar dat de beheerders en medewerkers van BRAL op geregelde tijdstippen bijeenkwamen om zich te beraden over de interne organisatie van de vereniging en haar rol als Nederlandstalige milieufederatie in het Brusselse gewest.

De eerste bijeenkomsten waren gewijd aan het creëren van een theoretisch referentiekader om onze akties in de brede maatschappelijke kontekst te situeren: *de vier wegen van belangenbehartiging*.

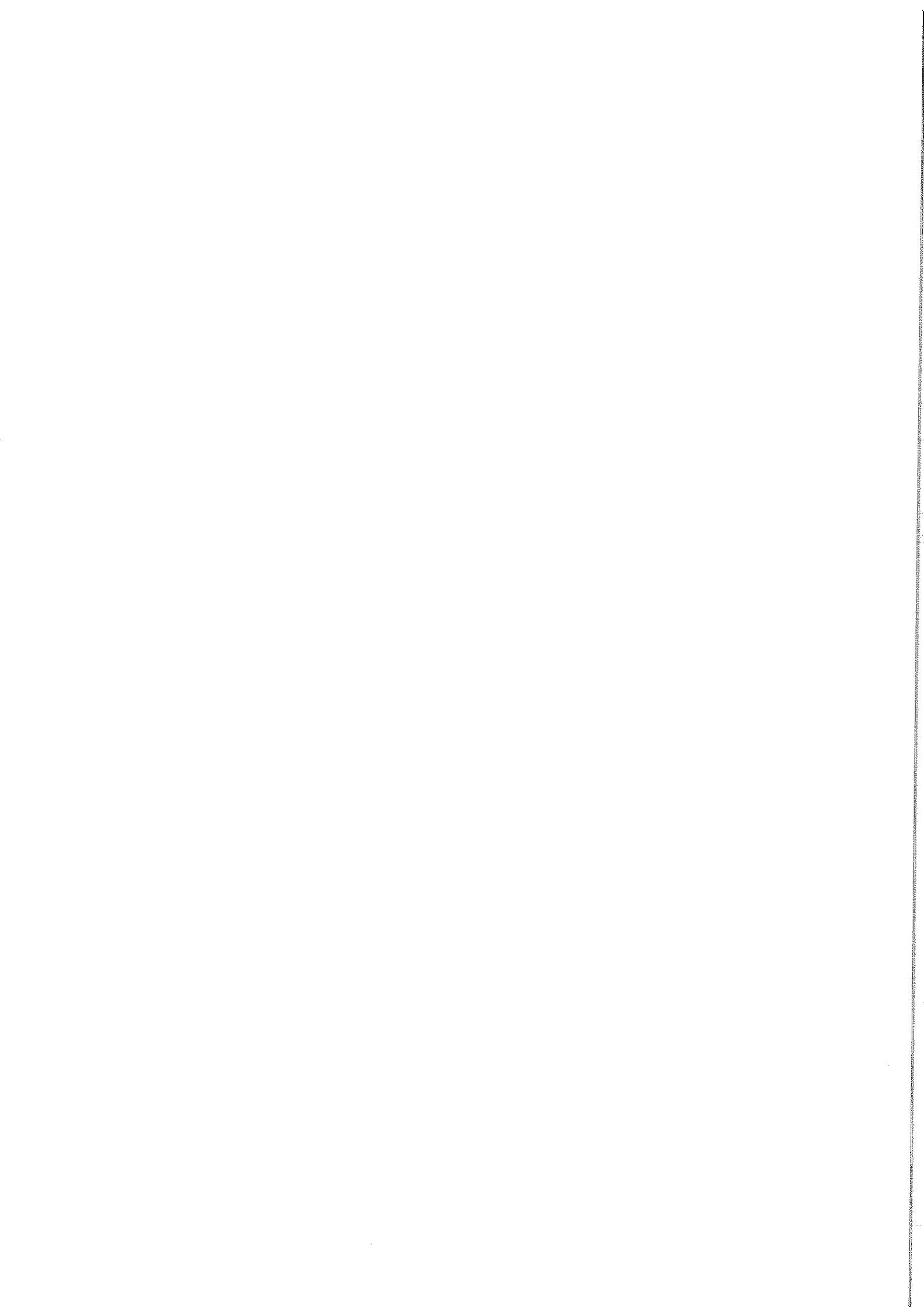
Zeer bondig samengevat luiden de konklusies van het BRAL-BERAAD:

- ★ *BRAL moet groeien!* omwille van de democratische werking, omwille van meer vrijwilligers, een grotere achterban, omwille van steviger bondgenootschappen, omwille van een sterkere financiële autonomie, omwille van meer representatieve macht.
- ★ *Aktie graag!*

De konklusies werden samen met de daaraan verbonden statutenwijziging (het openstellen van BRAL voor sympatisanten en geassocieerde verenigingen) door de Algemene Vergadering besproken en goedgekeurd.

GROEICAMPAGNE

Ter uitvoering van de besluiten van het BRAL-Beraad ging op 20 november de groei-campagne officieel van start. Bedoeling is om de sympatisanten dichter bij BRAL te betrekken, om sympatizerende verenigingen te laten associëren met BRAL. Van sympatisanten en de leden van geassocieerde verenigingen wordt aktieve medewerking en/of financiële steun verwacht.

ALERT

Twee maal per maand verschijnt *ALERT*, het tweewekelijks berichtenblad voor de bewuste Brusselaar. In 1993 ging de vierde jaargang van start.

Een belangrijk deel van de inhoud van *ALERT* wordt gerealiseerd met de steun van het Brusselse Gewest: de aankondigingen van de openbare onderzoeken in de negentien gemeenten en een juridische bijdrage, over de nieuwe procedures, en extra bijlagen over patrimonium of leefmilieu.

Daarnaast bevat de inhoud telkens een editoriaal, met onze visie op de Brusselse aktualiteit, en artikels en berichten inzake woon- en leefmilieu.

In de loop van 1993 verschenen 22 nummers, telkens op 2000 exemplaren. Hiervan zijn ongeveer 1350 adressen van het eigen bestand, en de rest adressen van Nederlandstaligen van een bepaalde buurt die op dat moment in de aktualiteit staat (adressen geleverd door het Contact- en Cultuurcentrum).

Voor het verzamelen van de aankondigingen van de openbare onderzoeken zijn er werkafspraken gemaakt met Inter-Environnement Bruxelles.

2. BRAL EN "WONEN IN 1993"

HUURDERSWERK GROEP BRAL

De belangrijkste activiteit van de Huurderswerkgroep BRAL blijft het verlenen van informatie omtrent de huurwetgeving en advies aan mensen met concrete huurproblemen, zowel uit de privé- als uit de sociale huisvestingssector.

De permanentie vond plaats op woensdag van 14.00 tot 19.00 uur en donderdag van 10.00 tot 14.00 uur in de Stadswinkel, St.-Goriksplein 24 te 1000 Brussel. (Sinds begin april 94 is de permanentie verhuisd naar St.-Goriksplein 16.) De andere dagen kan er telefonisch advies gevraagd worden op het telefoonnummer van BRAL.

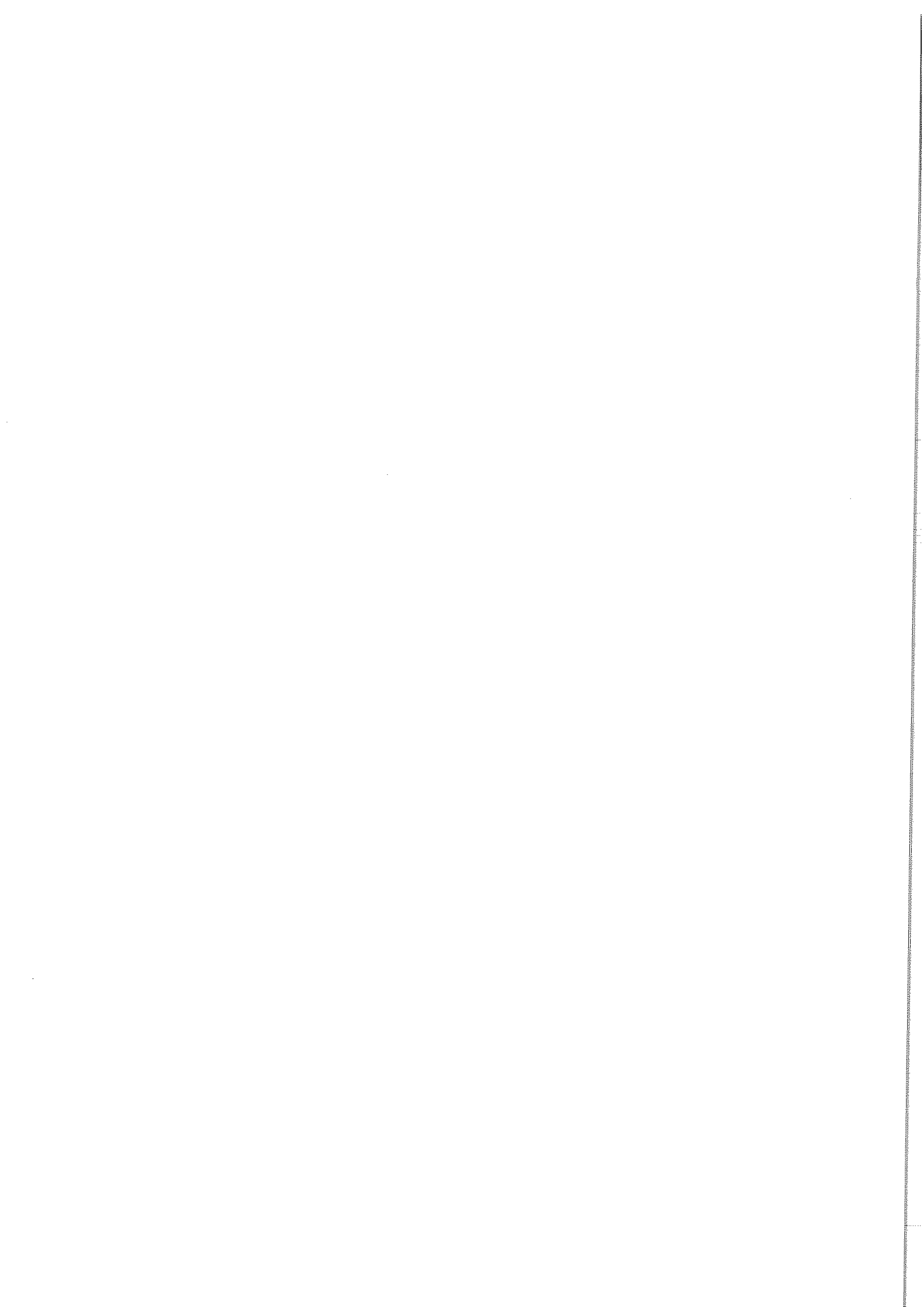
In 1993 werd aan ongeveer 1000 huurders advies gegeven.

Lieve Poels, stageaire van de Brusselse sociale hogeschool HISKWA, heeft bij de Huurderswerkgroep BRAL haar tweede- en derdejaarsstage volbracht. Zij nam een deel van het huuradvies voor haar rekening, werkte mee aan de andere activiteiten van de Huurderswerkgroep en bereidde haar thesis over de huurprijzen in Brussel voor.

We organiseerden informatiesessies rond de huurwet en de huurvoorwaarden en huurprijsberekening van sociale woningen in Schaarbeek, Elsene en Koekelberg.

Omdat de huurwet er niet eenvoudiger op geworden is, zijn we gestart met een artikelenreeks in de bladen van de Gemeenschapscentra. De voornaamste huurproblemen worden er kort uitgelegd en de permanentie-uren worden nog eens aangekondigd. Op die manier kunnen we veel Nederlandstalige huurders op voorhand informeren over de voornaamste huurproblemen. De meeste Gemeenschapscentra hebben die artikelen overgenomen.

De Huurderswerkgroep heeft actief meegewerkt aan de Adventsaktie van Welzijnszorg in 1993 met als thema *Sleutelen aan Wonen*: inhoudelijke invulling van het thema, deelname aan de lanceeravond, manifestatie rond de leegstand in de vijfhoek, ...

Er werd meegewerkt aan de verdere uitbouw van het *Huisvestingskruispunt* van de Huisvestingsbeurs, een geïnformatiseerd bestand van de woningen die in Brussel te huur aangeboden worden. Een voorstel werd geformuleerd voor een verplichte vermelding van bepaalde gegevens op de affiches te huur zoals huurprijs, kosten en lasten, gedetailleerde beschrijving van de woning.

De Huurderswerkgroep BRAL nam in 1993 deel aan info- en "inspraak"-vergaderingen bij Minister van Huisvesting Gosuin en Staatssecretarissen Anciaux en Van Eyll over de Huisvestingkode, het reglement op de verhuring van gemeubelde kamers, voorstel tot wijziging van de Verhuis-, Installatie en Huurtoelagen.

Daarenboven werd deelgenomen en meegewerkt aan studiedagen over wonen georganiseerd door de Koning Boudewijnsstichting, het Marollenkomitee, Welzijnszorg, Vlaams Overleg Bewonersbelangen.

BOND VOOR HET RECHT OP WONEN

De Huurderswerkgroep verzorgt het sekretariaat van de Nationale Bond voor het Recht op Wonen en van de Brusselse Bond voor het Recht op Wonen langs Nederlandstalige kant. Samen met de Nationale en Brusselse Bond voor het Recht op Wonen voerde de Huurderswerkgroep acties voor wettelijke en reglementaire maatregelen om de huisvesting te bevorderen.

De kroon op het werk van jarenlang ijveren voor het Recht op Wonen : eind december 1993 werd het Recht op Wonen in de Grondwet ingeschreven : "Ieder heeft recht op een behoorlijke huisvesting".

Belangrijkste activiteiten : brievenactie naar de leden van de subkommissie voor herziening van artikel 24bis van de Grondwet; organisatie van de Staten-Generaal van het Recht op Wonen in oktober 1993 waar een vergelijkende studie van het woonbeleid in Europa werd besproken; plakactie tegen de leegstand; samen met Welzijnszorg organisatie van de actie Sleutelen aan Wonen, perskonferentie over de Huisvestingkode.

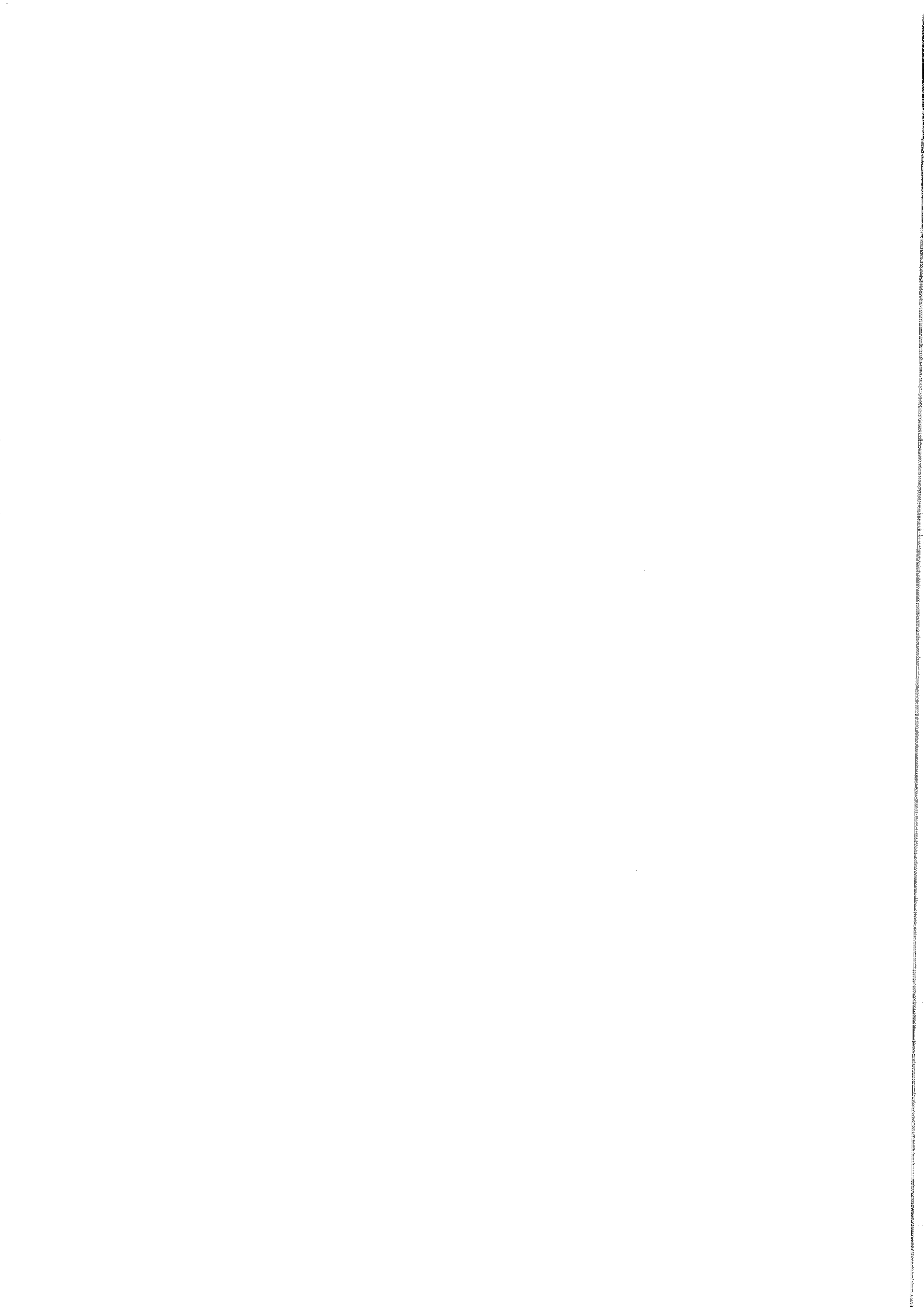
STADSVERNIEUWING

In 1993 werd de ordonnantie in verband met de wijkkontrakten goedgekeurd. Deze ordonnantie vervangt de oude wetgeving van 1977 inzake "woonkernvernieuwing". Naar aanleiding daarvan werd gewerkt aan een overzicht van de stand van zaken van de stadsvernieuwing in Brussel: de realisaties van de verschillende betrokkenen: gemeenten, gewest, sociale bouwmaatschappijen en gewestelijke ontwikkelingsmaatschappij Brussel (GOMB). Dit overzicht werd verder aangevuld met het uitdiepen van enkele konkrete voorbeelden. De analyse daarvan wordt verder gezet in 1994.

GEINTEGREERDE WIJKONTWIKKELING NOORDWIJK EN SINT-JOOST-TEN-NODE

BRAL werd in 1993 erkend door de gewestregering als organisatie in het kader van de steun voor geïntegreerde wijkontwikkeling. Met die extra-middelen kon er een specifieke werking opgezet worden in de Noordwijk en in Sint-Joost: adviesverlening inzake renovatie in beide buurten en het opzetten van activiteiten in het kader van sociale wijkontwikkeling in Sint-Joost.

In de Noordwijk lag het aksent vooral op de technische en administratieve ondersteuning inzake renovatie en op een motiverende rol naar de bewoners. In Sint-Joost werd vooral uitgegaan van de samenwerking met de plaatselijke overheid en haar vertegenwoordigers.

Voor de adviesverlening inzake renovatie werd een technische pool van deskundigen opgezet, die op vraag van de organisaties ter plaatse met de mensen gaat onderhandelen over de te nemen maatregelen in verband met hun huisvestingssituatie. Aanvullend daarmee werd geprobeerd zicht te krijgen op het investeringsklimaat in de twee wijken. De technische pool werd opgestart in samenwerking met een all-round techniek van de Bouworde. De eerste stappen naar de uitbreiding van deze technische pool werden gezet, zonder de onderhandelingen reeds helemaal af te ronden. Het gaat om plaatselijke ambachtshuizen, architecten en socio-professionele opleidingsinitiatieven.

Specifiek in de Noordwijk werd tijd geïnvesteerd in de technische ondersteuning van de Huurdersunie Noordwijk: bij het aflopen van een aantal huurkontrakten werd samen met de délégués een technische afvaardiging samengesteld om de gehuurde woningen te bezoeken en verslag uit te brengen over de technische, financiële en administratieve implicaties van het opstellen van nieuwe kontrakten.

Er werden onderhandelingen gevoerd met de eigenaar van een leegstaande woning met het oog op het ter beschikking stellen van de Huurdersunie, meer concreet rond een financieel scenario voor de totale renovatie van het gebouw. Meer concrete resultaten kunnen daarvan verwacht worden begin 1994.

Een tenslotte werd een overeenkomst getekend waarbij de Stad Brussel de prioriteit van toekenning doorgeeft aan de Huurdersunie voor tien gerenoveerde woningen in de Harmoniebuurt.

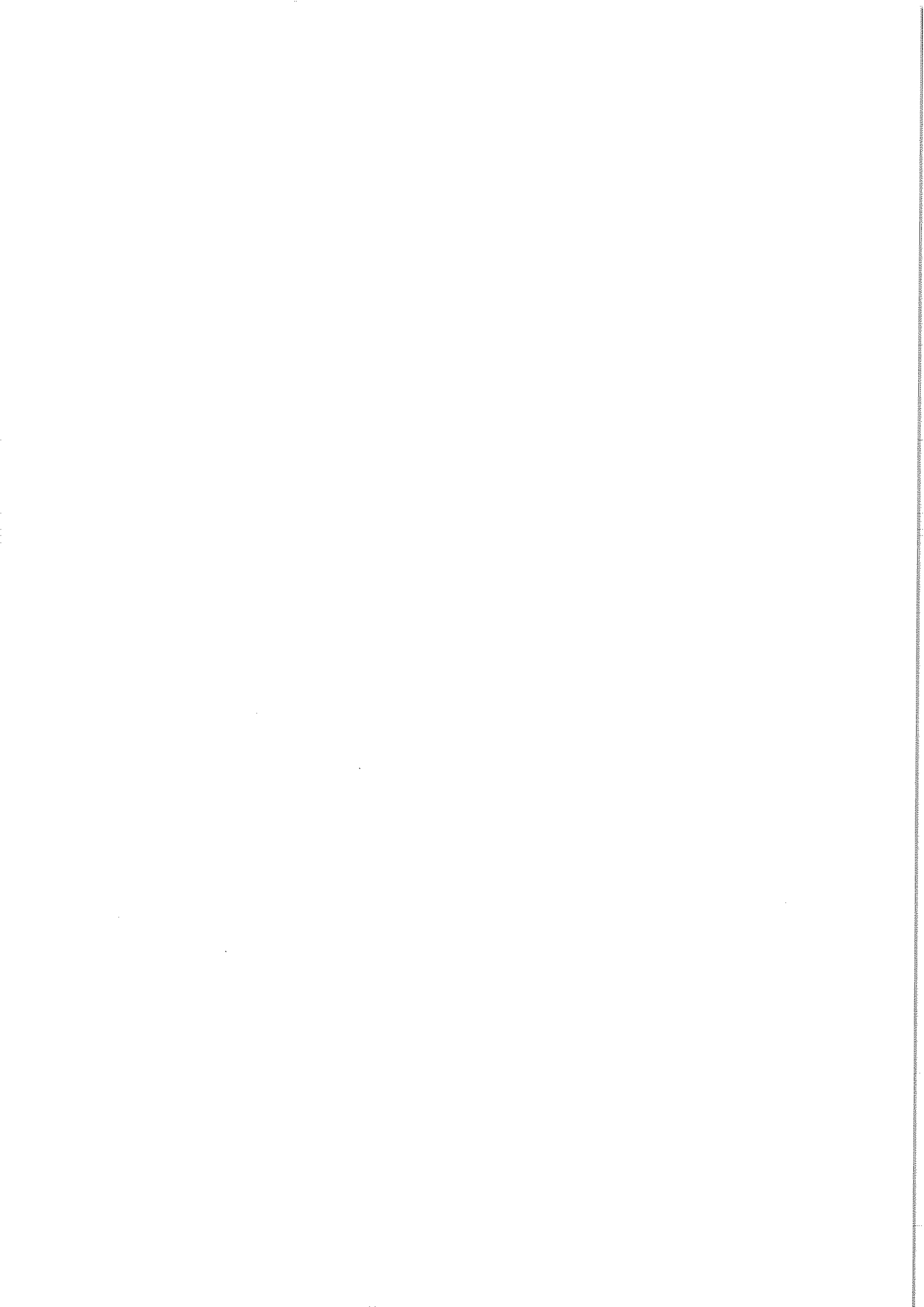
In Sint-Joost-ten-Node lag de prioriteit op het afsluiten van een samenwerkingsakkoord met de gemeente. Het voorstel, dat voorgelegd werd aan het gemeentebestuur, werd opgebouwd rond een partnership vanuit drie invalshoeken: de technische pool (zoals ook in de Noordwijk), een sensibiliseringscampagne in samenwerking met de gemeente, waar meer praktische informatie gegeven zou worden rond de renovatiepremies vanuit het gewest en bijkomende maatregelen vanuit de gemeente, en een actie rond leegstand, waarbij BRAL als tussenpersoon zou optreden tussen de eigenaars van leegstaande gebouwen en de gemeente.

HARMONIEBUURT

Eind 1992 werden de sociale woningen ingehuldigd van het projekt "Batipromo", die afgedwongen door de buurtbewoners van de Harmonie. Bij de vaststelling dat bij dit projekt opnieuw geen prioriteit werd gegeven aan de mensen van de Noordwijk, werd het initiatief genomen om de ervaringen bij de verschillende huisvestingsprojekten uit de openbare sektor op een systematische manier te analyseren. De redactie van dit werk werd doorgegeven aan de Hendrik Beyaertstichting. BRAL heeft haar archieven en dokumentatie ter beschikking gesteld en was actief betrokken bij de stuurgroep die het redaktiewerk begeleidde. De publikatie is voorzien voor het voorjaar 1994.

MOLENBEEK EN RIVE GAUCHE

Naast het opvolgen van de ontwikkelingen in het groots opgezette renovatieprojekt van de metrozone "Rive Gauche" heeft BRAL het buurthuis Molenbeek ook technische ondersteuning gegeven naar aanleiding van de openbare onderzoeken "Sing Mary": een café-opnamestudio dat voor heel wat geluidsoverlast dreigde te zorgen in Oud-Molenbeek.

KAZERNES

Het Oud Militair Hospitaal aan de Elsense Kroonlaan is één van de zes afgeschreven kazernes die als nieuwe bestemming sociale woningen zouden krijgen. Meer dan 15 jaar werd daarop gewacht; ondertussen kregen de plannen een nieuwe inhoud. Het voorstel tot "herurbanisering" was in maart in openbaar onderzoek. Bij die gelegenheid organiseerden de buurtbewoners zich in een komitee. Met de steun van BRAL pleitten zij voor een minder groots projekt, voor het behoud van een aantal merkwaardige kazernegebouwen en respect voor de oude bomen, voor minder kantoren en een groter aandeel woningen, voor een verkeersstudie en milieu-effektenrapport.

Er werd ook een bilan opgemaakt van de evolutie met betrekking tot de andere kazernes: Het Klein Kasteeltje heeft "voorlopig" zijn bestemming gekregen als opvangcentrum. De Albertkazerne (Zavel) is volledig bestemd voor de uitbreiding van Buitenlandse Zaken. Het Voertuigenarsenaal is overgedragen aan de GOMB en is bestemd voor bedrijven in een stedelijk milieu. Een klein gedeelte van de Daillykazerne in Schaarbeek wordt gebruikt door een warenhuis, voor de rest van de oppervlakte bestaan er verschillende voorstellen. Een definitieve keuze werd nog niet gemaakt, maar het zal alleszins om een menging van functies gaan: bureau's en woningen. De Rolinkazerne is overgedragen aan een gemengde maatschappij die zal instaan voor de bouw van o.a. sociale woningen en kantoren.

3. BRAL EN "WERKEN IN 1993"

BRUSSEL EUROPESE HOOFDSTAD

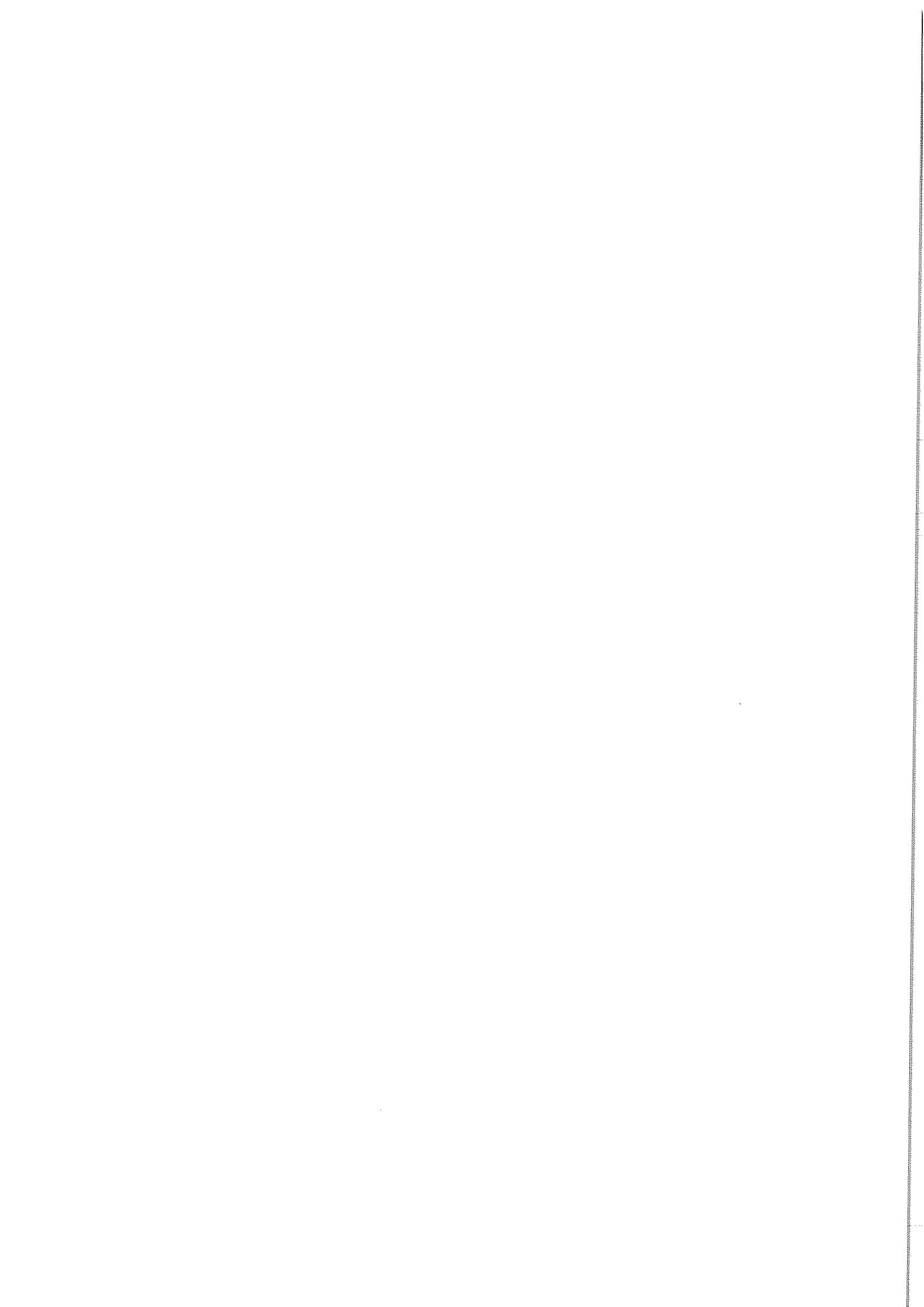
De aanwezigheid en uitbreiding van de Europese Gemeenschap in Brussel blijft een belangrijk dossier voor BRAL.

BRAL begeleidde de plaatselijke bewonersgroepen bij konkrete problemen, stedbouwaanvragen en de globale aanpak van de complexe situatie.

In de loop van 1993 waren we aanwezig bij overlegkommissies betreffende de heraanlegplannen voor de Troonstraat, Luxemburgstraat (zie verder "BRAL en Mobiliteit in 1993") en de Etterbeeksesteenweg (ter hoogte van de Belliardstraat).

In de Etterbeekse Jourdanwijk zorgde de Zone 30 voor nogal wat beroering. Een gedeelte van het voorstel van Komitee Jourdan, namelijk een nieuw systeem van eenrichtingsverkeer, werd door het gemeentebestuur uitgeprobeerd. Door de slechte voorbereiding, het gebrek aan informatie aan de buurtbewoners en de automobilisten, werd het experiment een flop en werd na amper 3 dagen de oude situatie hersteld.

Ander heet hangijzer is de geplande uitbreiding van het Konferentiegebouw van de Europese Kommissie, het Borschettecentrum. De werf werd eind 1992 stilgelegd omdat de Kommissie de plannen wenste te wijzigen. De nieuwe plannen verschilden niet fundamenteel van de vorige; het negatieve standpunt van de milieu- en bewonersverenigingen evenmin, hun houding was zelfs nog verstrakt. De bewoners hadden immers ontdekt dat de Europese Kommissie zonder vergunning een dienst had ingericht in twee woonpanden in de Froissartstraat. Deze illegale uitbreiding van de Europus omnivorans, werd in een perskonferentie met ludieke aktie heftig aangeklaagd.

Tijdens een debatavond, ingericht door de Louis Paul Boonkring in het kader van het project *Brussel, hoofdstad, ook woonstad!*, waaraan ook BRAL zijn steun en medewerking verleende, deelde Europees Kommissaris Van Miert totaal onverwacht mee dat hij niet langer geïnteresseerd is in de uitbreiding van het Borschettecentrum aan het Jourdanplein. Ten gevolge van dit verrassende element richtten de milieu- en bewonersgroeperingen zich voor het eerst rechtstreeks tot de Europese overheid. Voorlopig zonder resultaat.

Naar aanleiding van de eerste vergadering van het Europese Parlement in het nieuwe half-rond achter het Luxemburgstation, nam BRAL deel aan de manifestatie van de bewonersgroepen in het Leopoldspark, op initiatief van de Vereniging Leopoldswijk AQL. Gezien de grote mediabelangstelling was dit een goede kans om de aandacht te trekken op de negatieve gevolgen van de Europese aanwezigheid op het woonklimaat in de omliggende wijken en aan te klagen dat er van de vele beloftes ten gunste van de bewoners, nog geen enkele gerealiseerd werd.

Dit radicale standpunt werd herhaald bij elk van de nieuwe bedreigingen die de maanden daarop volgden.

Zo waren er langheen de Etterbeeksesteenweg twee stedenbouwkundige aanvragen voor kantoortorens, een eerste van de Regie der Gebouwen op de hoek met de Wetstraat en Jozef II-straat, een tweede van een promotor op de hoek van de Toulouse en Pascalestraat. Geen van beide heeft een gunstig advies gekregen van de overlegkommissie.

In een poging om uit die defensie rol te geraken, werd er tegen het einde van het jaar tussen de plaatselijke bewonersgroepen, BRAL en Inter-Environnement Bruxelles afgesproken om gezamenlijk een globaal bilan van de problemen en eisen op te maken.

BRAL actief samengewerkt met de Werkgroep Leefmilieu van het Gemeenschapscentrum De Maalbeek. Daar werd er enerzijds overlegd in verband met de problemen in de Jourdanwijk, rond het Bosmanpark en elders in de gemeente en Europabuurt. Anderzijds werd er verder gewerkt aan de realisatie van een *Zwart Witboek* over het Verkeer in de woonwijken rondom de EG-buurt in opdracht van het Fonds voor het Leefmilieu van de Koning Boudewijnstichting (zie verder "BRAL en Mobiliteit in 1993").

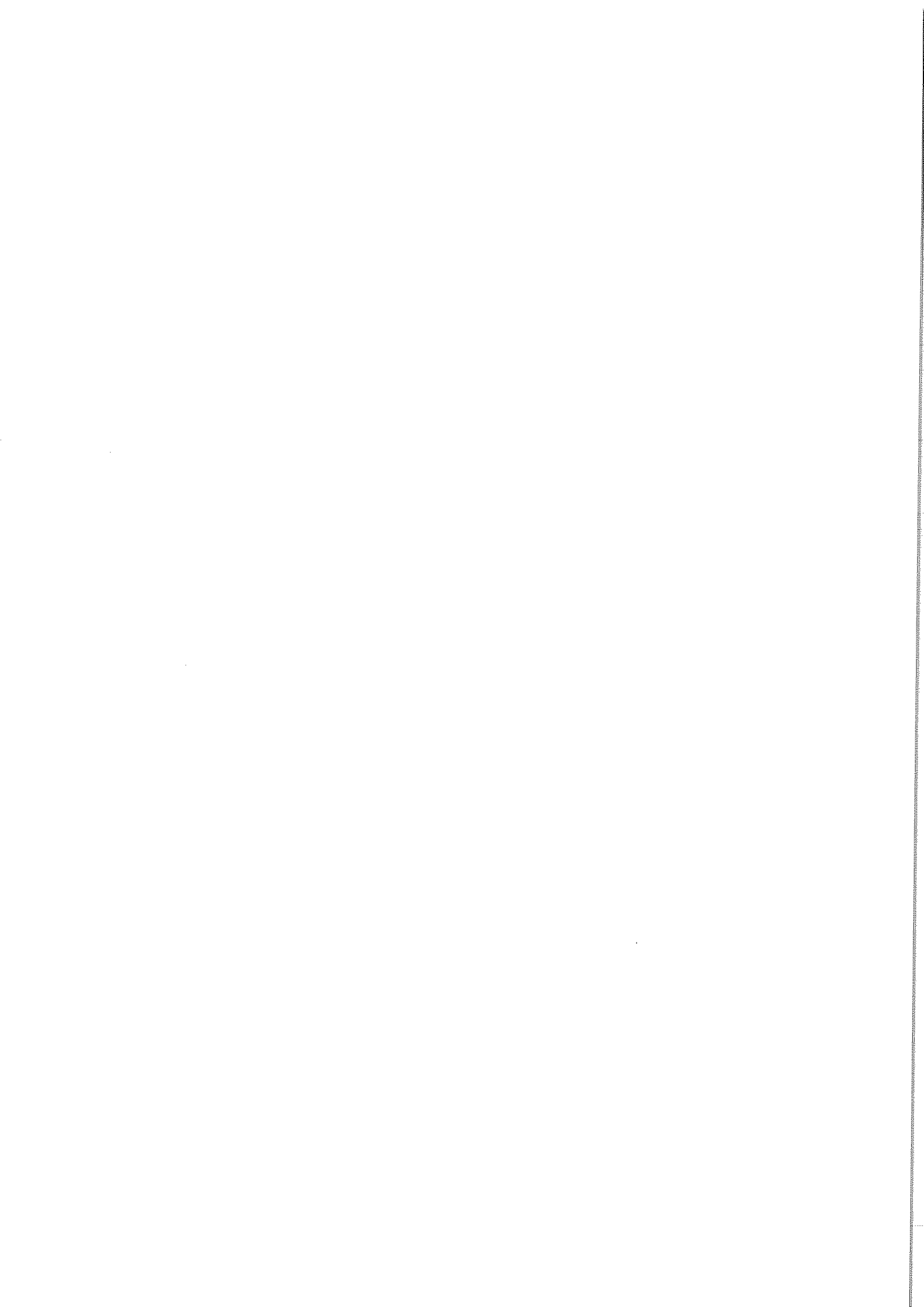
4. BRAL EN "MOBILITEIT IN 1993"

WERKGROEP MOBILITEIT

Maandelijks vergadert de Werkgroep Mobiliteit over de aktualiteit inzake mobiliteit en konkrete problemen. Hier worden acties voorbereid, voorstellen naar de overheid geformuleerd (met een verhoogde aandacht naar het gemeentelijk niveau) en de campagnes van BRAL begeleid.

Belangrijke aandachtspunten in 1993 waren:

- ★ de haltes op het Wienerplein: we werden uitgenodigd door het kabinet van de Verkeersminister, waar we de problematiek en de te nemen maatregelen voorgesteld hebben. Als gevolg hiervan zijn er onderhandelingen tussen het gewest en de gemeente gestart.
- ★ een tram op de Bockstaellaan: een voorstel voor een nieuwe bovengrondse tramverbinding tussen Bockstaelplein en de Sobieskilaan werd uitgewerkt en besproken met de plaatselijke verenigingen. Bij gebrek aan uitzicht op een spoedige realisatie werd dit project (voorlopig) opgeborgen.

- ★ tram 58 naar Vilvoorde: in de tweede helft van het jaar hebben we aan de alarmbel moeten trekken omdat het Brusselse en het Vlaamse Gewest het er niet over eens geraakte wie de noodzakelijke vernieuwing van de tramsporen moest financieren en de tram daarom verbust zou worden. Ondanks een aanhoudende mediakampagne en geslaagde actie bij het uitrijden van de laatste tram, zijn de onderhandelingen tussen beide kabinetten nog niet opgeschoten.

MATINEES ROND MOBILITEIT IN BRUSSEL

Met de steun van het Ministerie van Verkeerswezen en Openbare Werken organiseerde BRAL in het najaar een reeks van 4 info-matinee's rond verkeersproblemen:

- ★ *Ruim baan voor tram en bus*, over de doorstroming van het openbaar vervoer
- ★ *Parkeren onder de Grote Markt?* over de parkeerproblematiek
- ★ *Uitgezonderd plaatselijk verkeer* over sluikverkeer in woonstraten
- ★ *Met de trein was je er al...* over het Gewestelijk Expressnet

Dit initiatief was voor de Werkgroep Mobiliteit van BRAL de aanleiding om de standpunten en visies rond deze thema's te verfijnen en aktualiseren.

In elke matinee kwamen zowel de standpunten van BRAL en goede voorbeelden van elders, als het Brusselse beleid aan bod. Telkens was er een interessante discussie met het publiek. De verslagen van de tussenkomsten werden gebundeld in een Verslagboek.

MOBIEL BRUSSEL

Mobiel Brussel, een initiatief van de Koning Boudewijnstichting en gekoördineerd door BRAL en Inter-Environnement, loopt reeds vanaf 1991. Enerzijds zijn er een aantal projecten van kleinere verenigingen, (onder andere: het Zwart Witboek over het verkeer in de woon-buurtten rond de EG-wijk). Anderzijds is er het eigen project van de Koning Boudewijnstichting waarbij lokale groepen aangezet worden de voornaamste verkeersobstakels in hun buurt op een systematische manier in kaart te brengen.

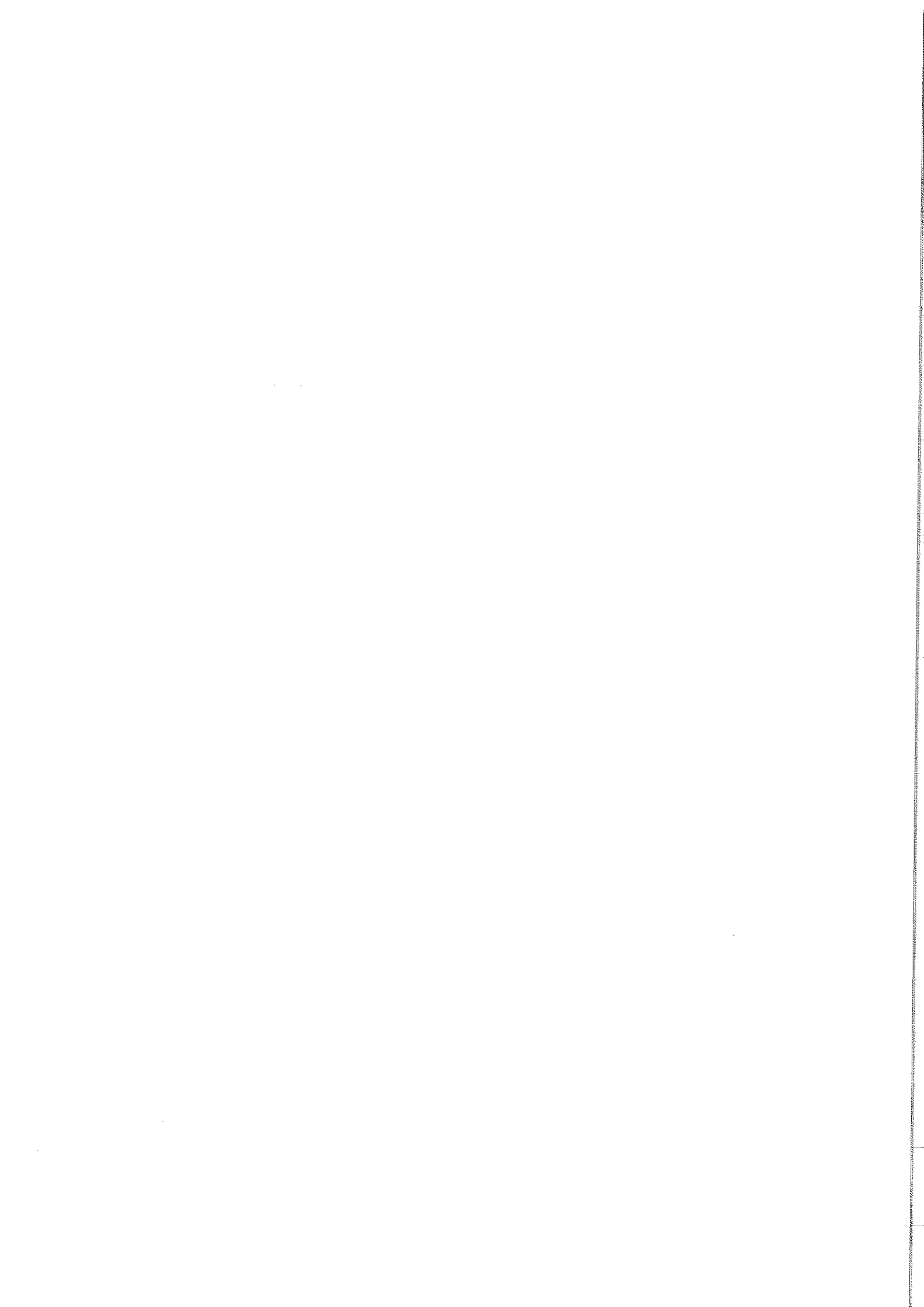
In 1993 werd de campagne verdergezet met 15 geselecteerde bewonersgroepen, waarvan er 5 door BRAL begeleid werden:

- ★ Werkgroep De Lindeplein - Anderlecht,
- ★ Werkgroep Leefmilieu - Gemeenschapscentrum Opweule,
- ★ Komitee Luttrebrugwijk - Vorst,
- ★ Werkgroep Mobiel Oudergem,
- ★ Gemeenschapscentrum Sint-Pieters-Woluwe.

Telkens werd het dossier, dat met behulp van het Werkboek *Mobiliteit herzien* tot stand gekomen was, aan de bevoegde (gemeentelijke of gewestelijke) overheid voorgesteld ten einde de bestudeerde problemen op te lossen. In de meeste gevallen werd een constructieve dialoog opgestart, maar deze mondde nog nergens in een concrete realisatie uit.

ZWART WITBOEK

Ook in het kader van de campagne Mobiel Brussel werkten in Etterbeek een reeks bewonersgroepen op initiatief van de Werkgroep Leefmilieu van het Gemeenschapscentrum De Maalbeek en ondersteund door BRAL aan een *Zwart Witboek*.

In 1993 werden de resultaten van de metingen en probleemanalyse besproken, de voorstellen ter oplossing geformuleerd en gewerkt aan de eindredactie van de tekst en de kaarten met het oog op een publikatie begin 1994.

Dit Zwart Witboek moet een unieke bijdrage aan het verkeersdebat zijn vanuit bewonersstandpunt; dus niet over de doorstroming van de auto of de bereikbaarheid van de kantoorbuurten, maar over het comfort en de veiligheid van de bewoner/voetganger.

KOEKELBERG 2000

Aan de hand van het Werkboek Mobiliteit Herzien werden door de werkgroep *Koekelberg 2000* van het Gemeenschapscentrum een aantal metingen uitgevoerd in straten, die als onveilig ervaren worden. Op basis van de resultaten werden mogelijke oplossingen besproken en geformuleerd. Deze werden via een enquête en een open vergadering getoetst aan een ruimer publiek. Het dossier werd overgemaakt aan de gemeentelijke overheid, maar werd totnogtoe verder niet meer opgevolgd.

VERKEERSVEILIGHEID ROND DE VUB

Aangestoken door de campagne Mobiel Brussel en met de hulp van het Werkboek werd het grote ongenoegen van de studentenverenigingen in verband met de moeilijke en gevaarlijke toegankelijkheid van de kampus in een stevig dossier gebundeld met konkrete en eenvoudige voorstellen voor de gewestelijke administratie en de gemeentelijke politiediensten en administraties van Etterbeek, Elsene en Oudergem. BRAL begeleidde de werkgroep in het opstarten van de dialoog met de overheid. In december werd een opvallende ludieke actie georganiseerd. De optocht had als gevolg dat het gewest de drie gemeenten en de studenten uitnodigde voor overleg. Dit zit op goede weg.

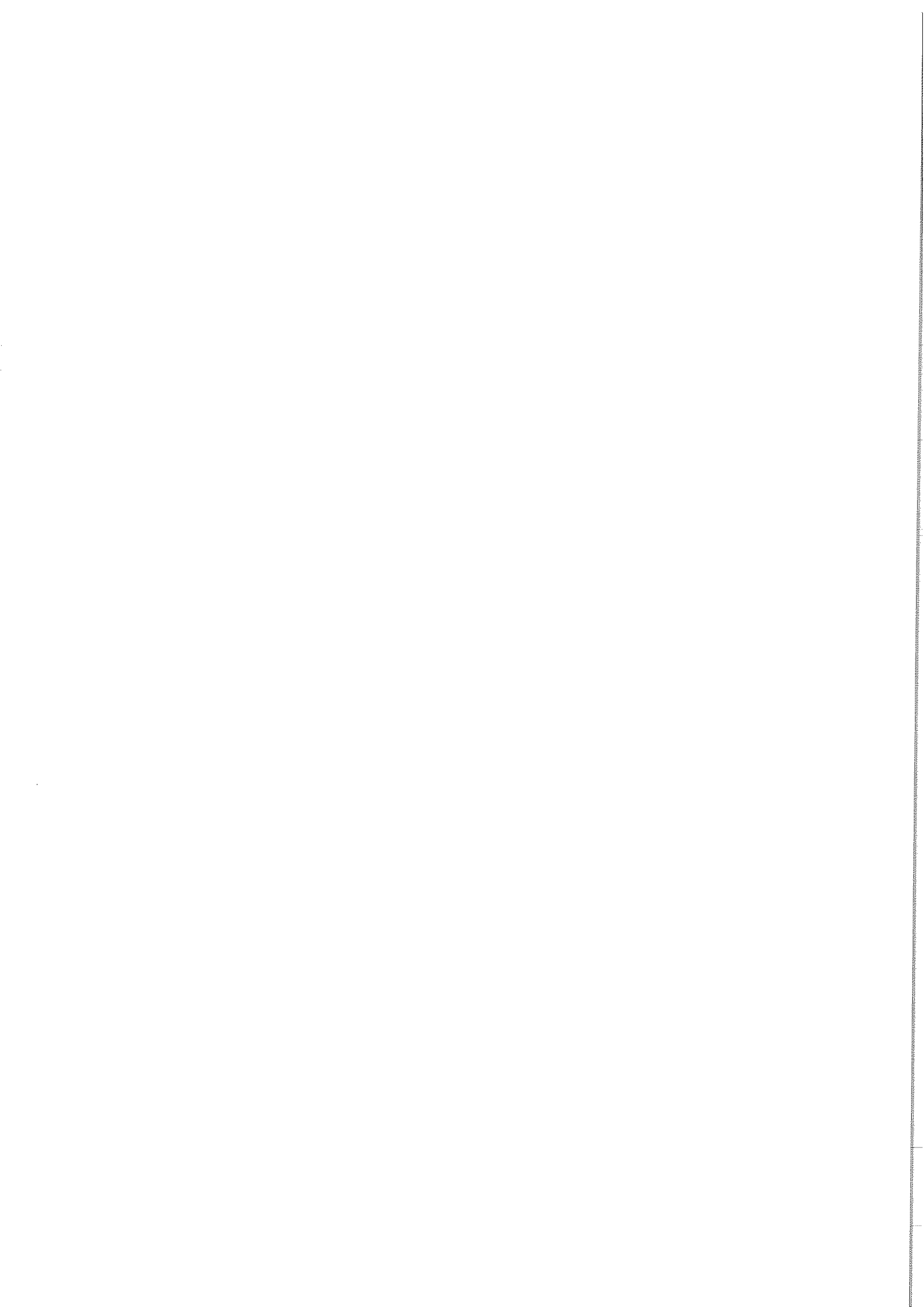
HERAANLEG TROONSTRAAT

In juni werd er samen met de plaatselijke bewonersgroepen en Inter-Environnement een actie gevoerd rond de heraanlegplannen van het Gewest voor de Troonstraat. Deze dreigden deze woonstraat om te vormen tot een doorgangsas. Via een drukkijgewoonde info-vergadering voor de bewoners, een affichecampagne en een media-actie slaagden we erin de plannen te laten hertekenen, rekening houdend onze eisen: geen verbreding van de straat, comfortabele ruimte voor voetgangers en fietsers.

HERAANLEG LUXEMBURGSTRAAT

Iets later was de heraanleg van de Luxemburgstraat in openbaar onderzoek. Ook hier werden de plaatselijke groepen, onder andere de handelaarsvereniging, geïnformeerd. De plannen voor de Luxemburgstraat voorzagen in het onmogelijk maken van doorgaand verkeer, in een busbedding en luxueuze trottoirs. De grootste kritiek ging naar het opsplitsen van de plannen en het overleg in verschillende stukjes (een eerste stukje van de Luxemburgstraat was toen al in uitvoering) en de organisatie van de werf (voor dat eerste stukje duurde die maanden, tot grote wanhoop van de vele handelaars).

Het nieuw aangelegde stuk Luxemburgstraat oogt nu wel mooi maar de busbedding wordt op grote schaal gebruikt door auto's. Bijkomende maatregelen zijn nodig.

HERAANLEG LOUIZA FLESSEHALS

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek rond de heraanleg van de Louizaflessehals ontstond er een hevige polemiek. De flessehals is te smal voor zowel parkeerplaatsen als een trambedding. De plannen stelden een kompromis voor waarmee niemand tevreden was. BRAL pleitte voor een eigen bedding voor de tram, zodat de vlotte doorstroming verzekerd is, voor een oplossing voor het lossen en laden, voor een goede bewegwijzering naar de bestaande parkeervoorzieningen in de buurt en het afschaffen van alle parkeerplaatsen in de flessehals. De plannen werden goedgekeurd zoals het Gewest ze voorgesteld had, maar onder druk van de gemeenten Sint-Gillis en Elsene en van de handelaars, werd de uitvoering ervan met een jaar uitgesteld.

5. BRAL EN "MILIEUDEFENSIE IN 1993"

WERKGROEP MILIEUDEFENSIE

De Milieudefensie-BRAL werd opgericht in de loop van 1989. Leden en stafmedewerkers van BRAL bespreken er samen met externe belangstellenden de akties die BRAL al dan niet in samenwerking met leden-verenigingen kan ondernemen op het gebied van milieutema's: water- en luchtverontreiniging, afval, natuurbescherming, lawaai.

In het kader van de nationale campagne *Grenzeloze Schelde* (zie verder) werkte de Werkgroep Milieudefensie in 1993 voornamelijk rond het waterbeleid. Het voorbereidend werk voor een *Grenzeloze Zenne*-campagne werd geleverd. Er werden kontakten gelegd met milieuverenigingen werkzaam langsheen de Zenne, materiaal en dokumentatie rond de vervuiling en de zuiveringsprogramma's werd verzameld.

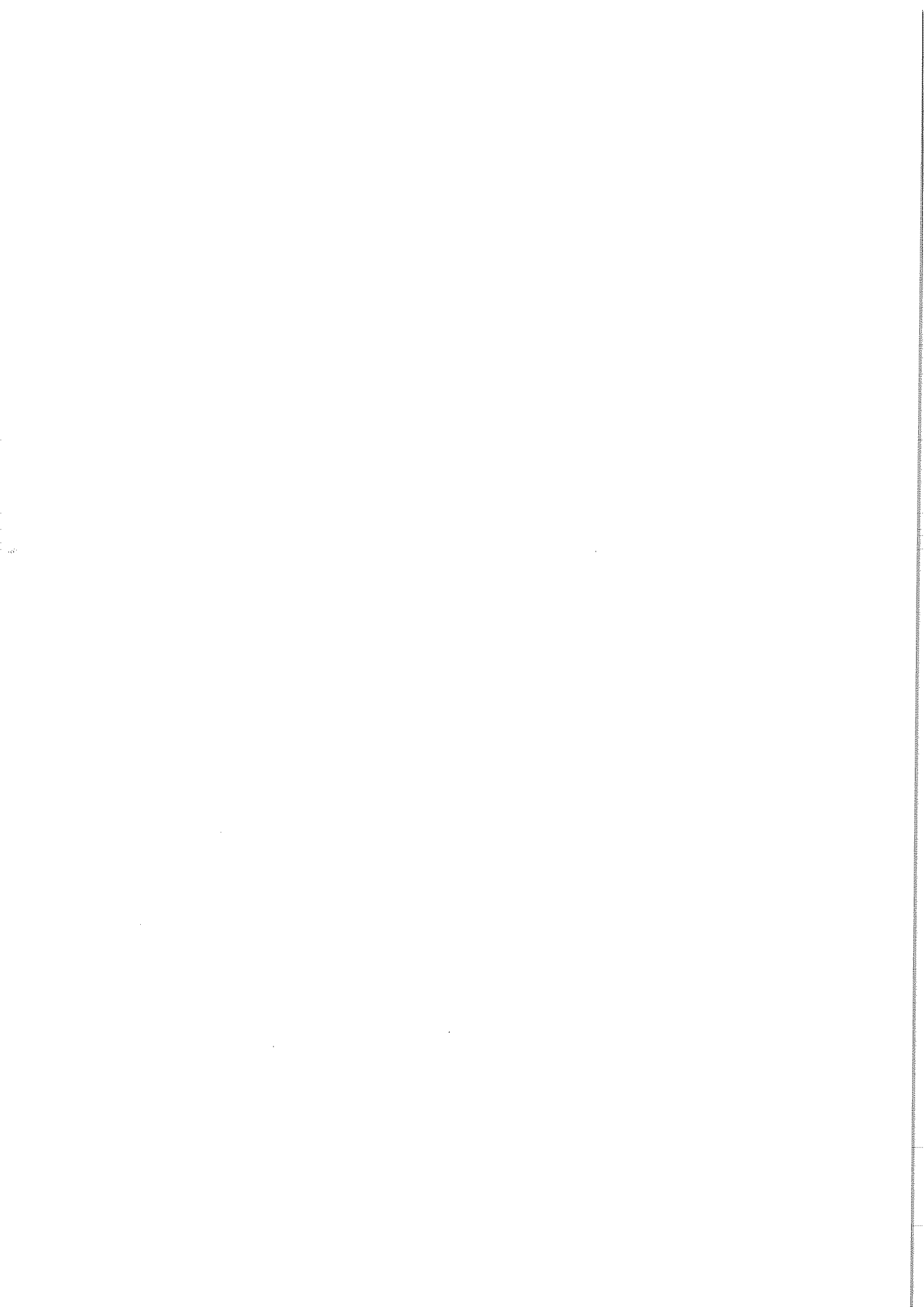
WERKING LEEFMILIEU

BRAL krijgt een toelage van de Minister bevoegd voor Leefmilieu voor enerzijds het doorgeven van informatie over de Brusselse Milieuraad en de Hoge Raad voor Natuurbehoud en de publikaties van bijdragen over de Brusselse milieualtiteit en anderzijds de begeleiding en vorming van de Nederlandstalige vertegenwoordigers van de verenigingen in beide Raden.

MILIEUREPERTORIUM

In het kader van het globale projekt *Milieuberoepen*, een samenwerking tussen de Koning Boudewijnstichting en het Brussels Instituut voor Milieubeheer, kreeg BRAL van de Koning Boudewijnstichting de opdracht het concept uit de werken voor een Milieurepertorium. De bedoeling was een praktische gids op te maken met een aantal tematische trefwoorden enerzijds en anderzijds een overzicht van de diensten en personen die zich op gemeentelijk en gewestelijk vlak bezig houden met leefmilieu.

Voor de uitwerking van dit concept was BRAL afhankelijk van een consensus inzake de opdracht vanwege beide instanties, wat enige vertraging tot gevolg heeft gehad. Deze opdracht was voor BRAL een konkrete aanleiding om haar kennis inzake een aantal procedures te aktualiseren. Tegelijk werd ook de ontwikkeling inzake de nieuwe wetgeving over de milieuvergunningen en de effektenbeoordeling op de voet gevolgd.

GRENZELOZE SCHELDE

Op initiatief van Stichting Reinwater (Nederland), De Milieuboot in samenspraak met Bond Beter Leefmilieu, Inter-Environnement Bruxelles en Wallonie, BRAL en Nord Nature (Frankrijk) is begin 1993 een internationaal samenwerkingsverband opgericht rond de Schelde. Het wil een blijvend netwerk uitbouwen tussen verenigingen, aktievoerders, wetenschappers en onderzoeksinstanties. Zo wil men komen tot permanente informatieuitwisseling en samenwerking en een gekoördineerd en gemeenschappelijk aktieplan voor een schone Schelde uitbouwen. In februari werd met drie boten de Schelde van bron naar monding afgevaren. Doel was: terrein verkennen, kontakten leggen, vorming van medewerkers en aktievoerders, ervaringen uitwisselen. De proefvaart was een sukses. In het najaar werd gewerkt aan de juridische uitbouw van het samenwerkingsverband.

CAMPAGNE RATIONEEL ENERGIEGEBRUIK

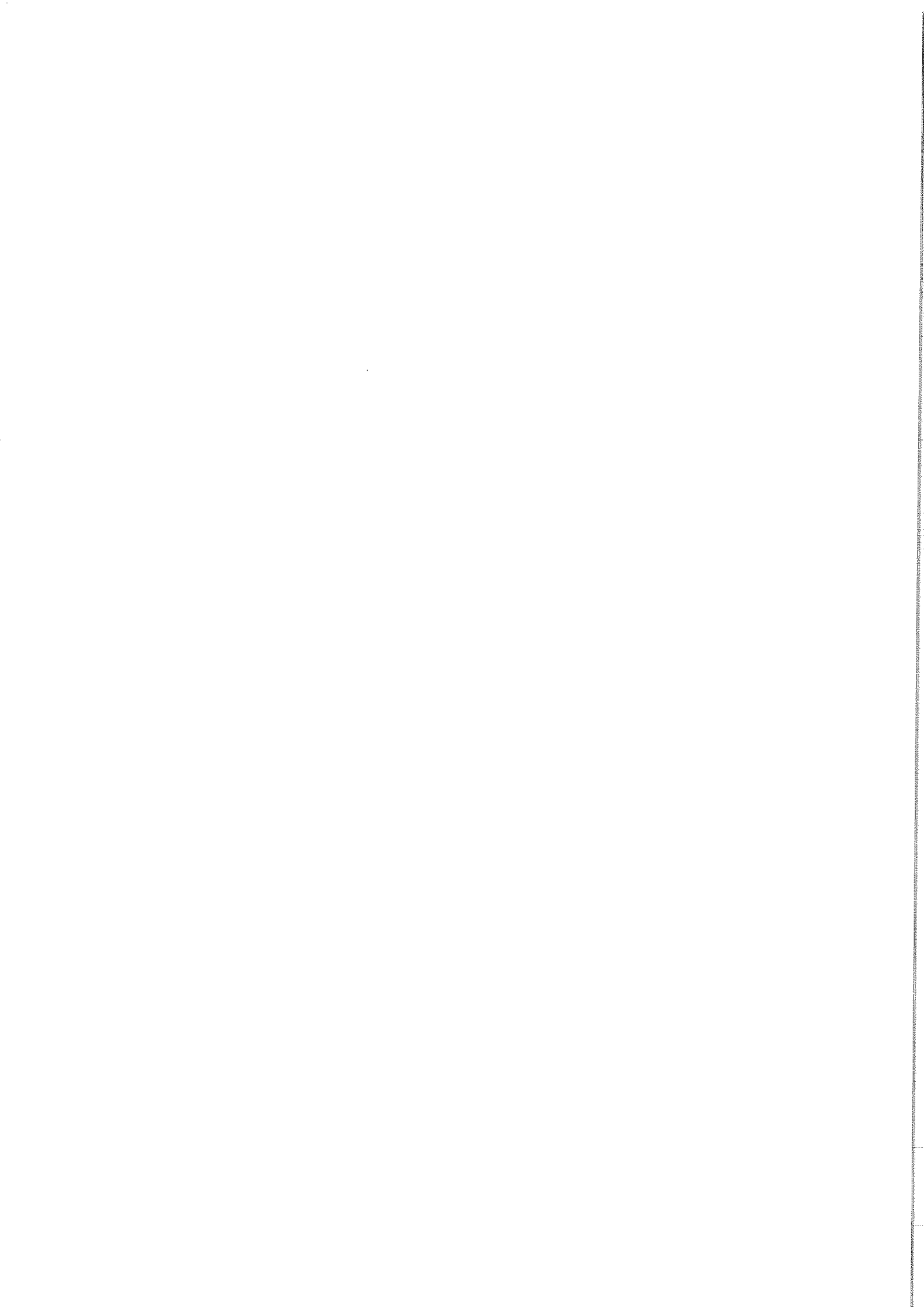
Tijdens het schooljaar 1993-1994 organiseerde BRAL op initiatief van de Staatssekretaris voor Energie en samen met het Centrum Informatieve Spelen bij de Brusselse scholen een sensibilizeringscampagne over rationeel energiegebruik. BRAL stond in voor de bekendmaking van het didaktisch materiaal (lesmappen voor de leeftijdsgroepen 10-12 en 13-15 jaar en een groepspel), de promotie naar de scholen toe, de verspreiding en het wegwijs maken van de leerkrachten. De campagne was een sukses; het merendeel van de Nederlandstalige scholen hebben het materiaal ontvangen en het in de klas gebruikt.

LEEFMILIEU ROND DE NOORDELIJKE KANAALZONE

Regelmatig overleg en informatie-uitwisseling met de Werkgroep Leefmilieu van het Gemeenschapscentrum Heembeek-Mutsaard rond milieuhinder langs de westelijke oever van de Voorhaven van Brussel.

De belangrijkste dossiers bleven, zoals vorige jaren: de sanering van de huisvuilverbranding en, ruimer, de Brusselse afvalproblematiek; de hinder veroorzaakt door bedrijven in de kanaalzone; de bescherming van de natuurkundig waardevolle gebiedjes in en rond het Begijnenbosdal.

Er is eveneens regelmatig overleg met de Werkgroep Leefmilieu van Gemeenschapscentrum De Linde, *Een hart voor Haren*, dit rond de milieuhinder langs de oostelijke oever van het kanaal. In 1993 zorgden de werf op het rangeerstation van de NMBS langsheen de Klesperstraat en het Castrum, en de groeiende toename van semi-industriële bedrijven en opslagruimten in de woonwijken van Haren (op het gewestplan: gemengde woon- en bedrijfsgebieden) voor problemen.

6. BRAL EN "PATRIMONIUM IN 1993"

WERKING PATRIMONIUM

BRAL heeft vanwege de Minister bevoegd voor Patrimonium een informatie-opdracht gekregen betreffende de bescherming en de bevordering van het cultureel en natuurlijk erfgoed van Brussel. In dit kader worden er regelmatig in ALERT bijdragen over monumenten en landschappen gepubliceerd en worden de plaatselijke groepen geïnformeerd en indien nodig ondersteund bij concrete dossiers.

VIJF VALLEIENRALLY

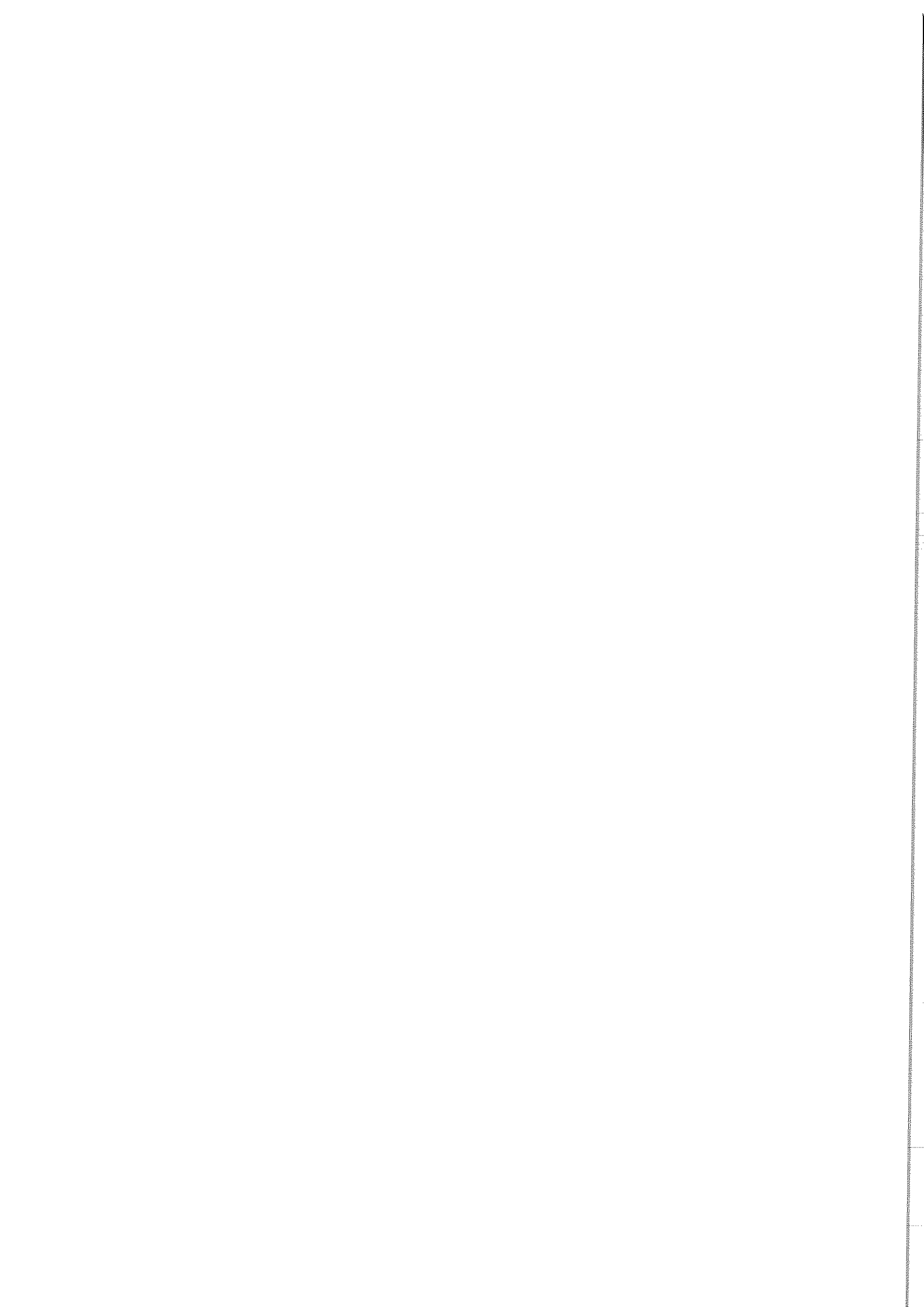
In juni werkte BRAL mee aan de voorbereiding en bekendmaking van de jaarlijkse rally langs de bedreigde semi-natuurlijke gebieden georganiseerd door de Brusselse natuurverenigingen, verenigd in de Front Commun.

TERVURENLAAN 120

Tijdens het Hemelvaartweekend werd Brussel opgeschrikt door het stiekem slopen van een geklasseerd herenhuis, ontworpen door architect Hamesse. In ALERT werden de feiten en de juridische achtergronden op een rij gezet en de verantwoordelijkheden van de betrokken overheden aangeduid. Er is sprake van dat de voorgevel van het huis elders zal opgetrokken worden.

DONDERBERG

Naar aanleiding van de aanvraag tot stedenbouwkundig attest van het OCMW van Brussel voor de bouw van 200 à 400 woningen in het binnengebied van de Sint-Albaansbergstraat, de Tuinbouwersstraat en Medoristraat te Laken, kwam BRAL samen met de omwonenden op voor het behoud van deze merkwaardige "verborgen tuin". Het gaat om een weelderig begroeid terrein van bijna 4 hektaren, in vroeger jaren een deel van de koninklijke tuin, met verwilderde boomgaard, graslanden en bloemenperken. De plannen werden niet goedgekeurd; door de Brusselse burgemeester werd overleg tussen stad, OCMW en buurtbewoners beloofd. Hier wordt nog op gewacht; ondertussen is er sprake van nieuwe plannen vanwege het OCMW.

7. BRAL EN "PLANNING IN 1993"

WERKING STEDEBOUW EN RUIMTELIJKE PLANNING

BRAL heeft van de Minister-Voorzitter van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een informatie-opdracht betreffende de inspraak van de bewoners inzake ruimtelijke planning. Konkreet bestaat die erin om tweewekelijks in ALERT te publiceren:

- ★ een overzicht van de belangrijkste stedenbouwkundige aanvragen in openbaar onderzoek en hun inhoud,
- ★ een artikel met de juridische achtergronden (ordonnantie Stedebouw en uitvoeringsbesluiten, voorschriften Gewestplan en Gewestelijk Ontwikkelingsplan,...),
- ★ de verslagen van de belangrijkste overlegkommissies.

NEERPEDE

Er was met *Neerpede Blijft!* regelmatig overleg. Beide verenigingen traden samen op tegen Distrigas, die na het aanleggen van een nieuwe pijpleiding de oorspronkelijke toestand van het terrein (Mijlemeers) niet herstelde. Zonder veel resultaat; de gasmaatschappij verdedigde zich door te stellen dat het terrein toch spoedig bouwrijp zou gemaakt worden voor de komst van een Cora-vestiging, dit konform aan het BPA-Mijlemeers-Oost. Tegen dit BPA zijn BRAL en *Neerpede Blijft!* begin 1992 in beroep gegaan; er is nog geen uitspraak van de Raad van State.

Beide verenigingen wezen herhaaldelijk op de noodzaak om voor de ontwikkeling van het hele gebied Neerpede een globaal plan te maken in overleg met de bewoners en met het oog op de vrijwaring van de biologische rijkdom van het gebied. Dit plan is er nog steeds niet.

KONINKLIJKE SINT-MARIAWIJK

De ontwikkelingen in de buurt van de Sint-Mariakerk en Koninginneplein in Schaarbeek werden door BRAL op de voet gevolgd. Het nieuwe bestemmingsplan van de gemeente, dat voorzag in een kantoorcomplex in een typisch woongebied volgens het gewestplan, werd door de gewestelijke regering verworpen.

Voor de gemeente was dit een alibi om de herinrichting van het Koniginneplein bij gebrek aan financiële middelen op de lange baan te schuiven (in het kader van een BBP kunnen er meer subsidies verkregen worden voor de heraanleg van de publieke ruimte). Het ontwerp had nochtans de steun van alle betrokken partijen.

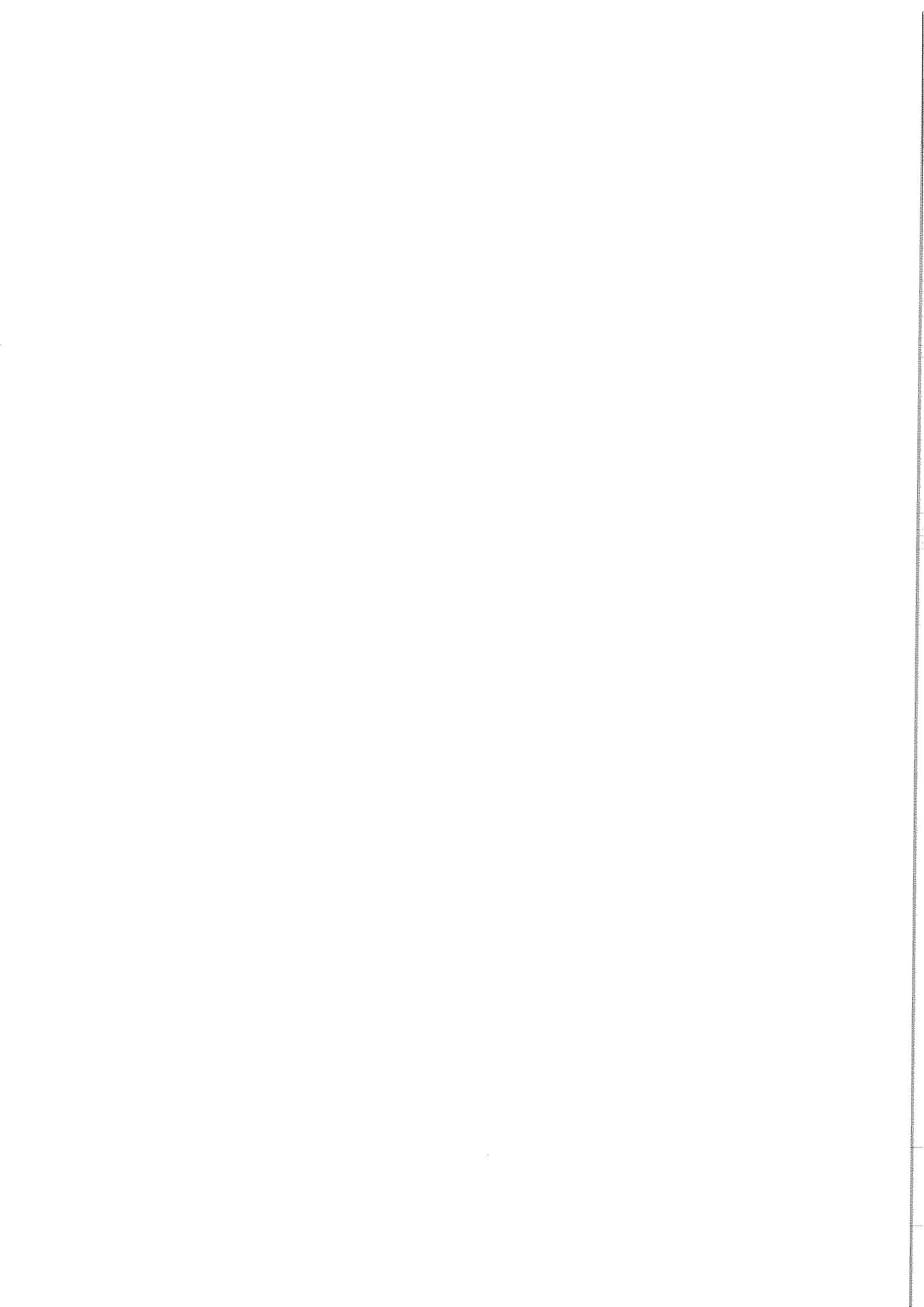
BRAL steunde het bewonerskomitee in haar protest bij de gemeente.

MUSIC CITY - SPORT CITY

Net voor de vakantiemaanden werden twee grote dossiers in openbaar onderzoek gesteld op grondgebied van de Stad Brussel: een indoor-sportstadium op de Heizel - Sportcity - en een grote concertzaal annex hotel en verkoopsruimten - Musiccity - op Turn & Taxis.

Tegen beide projekten is fel protest gerezen vanwege de buurtbewoners, ondersteund door BRAL.

Van "hogerhand" werd beslist een andere lokatie te zoeken voor het indoorstadium, over Musiccity werd niet meer gesproken. De overlegkommissie heeft beide dossiers nooit op de agenda gekregen. Maar de evolutie van de dossiers wordt nog wel gevolgd.

ZUIDWIJK

In het voorjaar lag er nog maar es een plan voor de Zuidwijk in openbaar onderzoek. Ditmaal ging het over Bara II, één van de Bijzondere Bestemmingsplannen, die Anderlecht en Sint-Gillis dienen op te maken om de opties van het ontwikkelingsschema van het Gewest te konkretiseren. Net zoals de vorige serie BBP's die in 1992 in openbaar onderzoek gesteld waren, Bara I, Frankrijk, Fonsny I en II, vertoonde dit ontwerpplan totaal geen garanties dat de huidige woonfunctie van de wijk bewaard zal blijven (een groot deel van het plan was als "gemengd gebied" ingekleurd), en dat bewoners in deze kwetsbare woonwijk zouden kunnen blijven wonen.

Een volgende reeks openbare onderzoeken was in september aan de orde: 14 stapels plannen voor het "Côte d'Or"-blok, aangevraagd door de groep van privé-investeerdere die op die manier poogden de NMBS onder druk te zetten. De overlegkommissie gaf negatief advies omdat het BBP "Bara I" nog niet goedgekeurd was.

7. SAMENWERKING EN OVERLEG MET ZUSTERORGANIZATIES

VIER LEEFMILIEUFEDERATIES

Er bestaan regelmatige overlegvergaderingen tussen de algemene sekretarissen en voorzitters van Bond Beter Leefmilieu, Brusselse Raad voor het Leefmilieu, Inter-Environnement Bruxelles en Inter-Environnement Wallonie.

In 1993 waren er overleg en gezamenlijke acties over onder andere: de reclamecampagnes van Tetrapack, de milieutaksen, het Witboek van de Europese Kommissie, de werking van het Fonds Leefmilieu van de Koning Boudewijnstichting.

INTER-ENVIRONNEMENT BRUXELLES

Samenwerking en afspraken in verband met het inzamelen van de openbare onderzoeken voor ALERT/QUARTIERS.

Overleg en gezamenlijke standpunten in verband met de problemen in de woonbuurten rond de Europese kantorenconcentratie,...

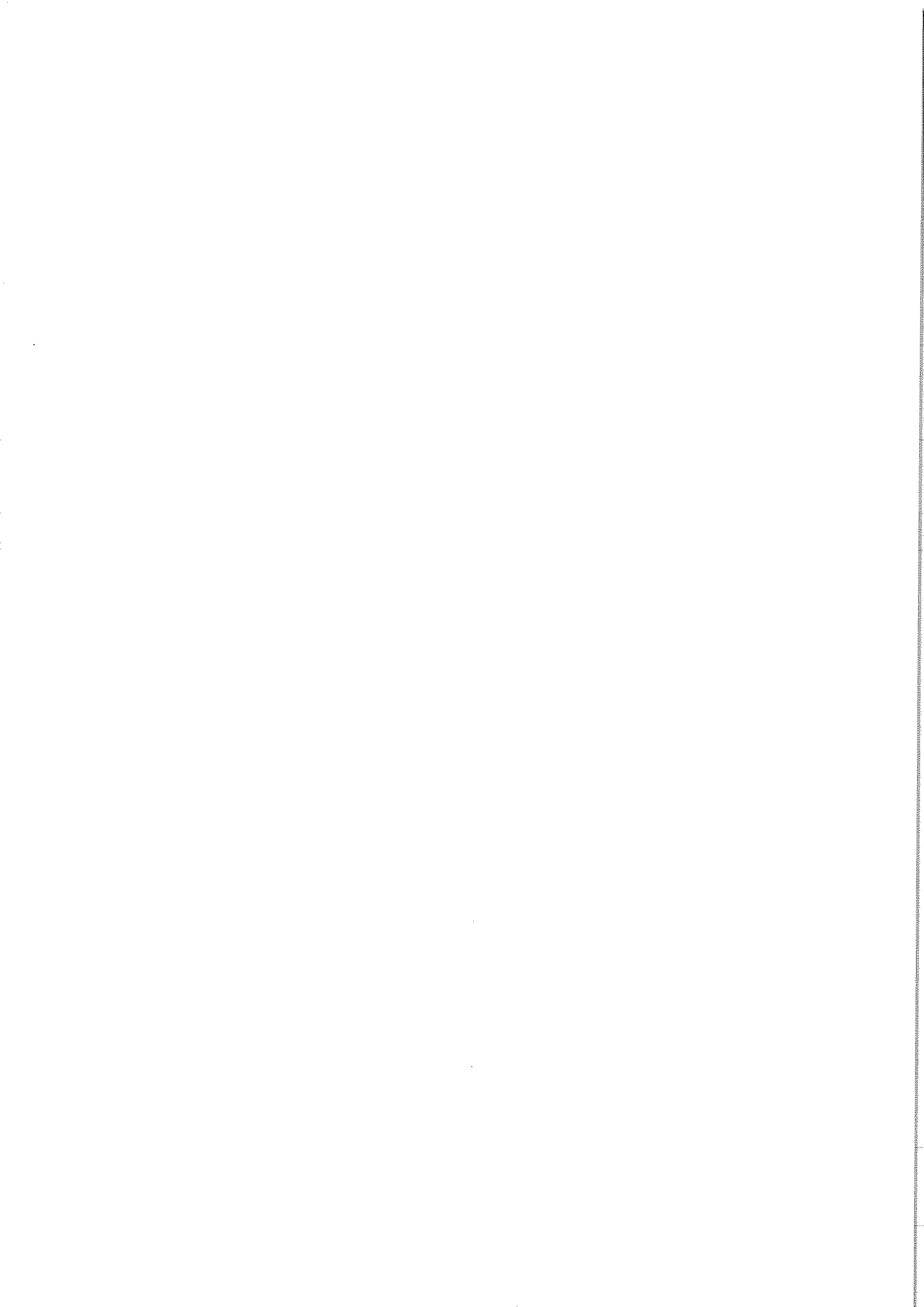
Samenwerking in het kader van de campagne *Mobiel Brussel*.

VIERDE KONGRES BRUSSELSE VLAMINGEN

BRAL nam actief deel aan de bijeenkomsten van de initiatiefgroep, het Kongresbureau en de Kongresraad en zorgde voor het diskussiemateriaal van de Werkgroep Brussel rond het thema woon- en leefmilieu. Naar aanleiding van de dit Kongres werd de LIJN van BRAL geaktualiseerd.

REGIONAAL INSTITUUT SAMENLEVINGSOPBOUW BRUSSEL

Regelmatige informatie-uitwisseling en overleg rond bepaalde projekten rond huisvesting en ruimtelijke ordening.

STADSWINKEL

De Stadswinkel is een gezamenlijk initiatief van BRAL en Inter-Environnement Bruxelles. De bedoeling is om de beide organisaties, die in de eerste plaats koepelorganisaties van plaatselijke leefmilieugroepen zijn, te ontlasten van de talrijke informatievragen vanwege individuen.

In 1993 namen we regelmatig contact met de Stadswinkel en volgden we hun werking via de Raad van Beheer en Algemene Vergadering. In het kader van "Réseau Habitat" (geïntegreerde wijkontwikkeling) waren er regelmatig overlegvergaderingen.

STAD & KULTUUR

Ter voorbereiding van het openbaar onderzoek rond het Gewestelijk Ontwikkelingsplan dat begin 1994 zou starten, verzorgde BRAL een informatievergadering rond de nieuwe ordonnanties op Stedebouw, Milieuvergunningen en Effektenbeoordeling voor de stafmedewerkers van de Gemeenschapscentra. Er werden afspraken gemaakt om in het kader van het openbaar onderzoek gezamenlijk informatie- en evaluatievergaderingen te organiseren.

Verder waren er regelmatige contacten met de volgende verenigingen op agglomeratieniveau:

BRUSSELS FRONT VAN VERENIGINGEN VOOR NATUURBESCHERMING IN BRUSSEL ("FRONT COMMUN")

GEBRUIKERS BRUSSELS OPENBAAR VERVOER - GEBOV

'T GREUN VELOSKE

8. DEELNAME AAN OVERLEG MET BELEIDSINSTANTIES

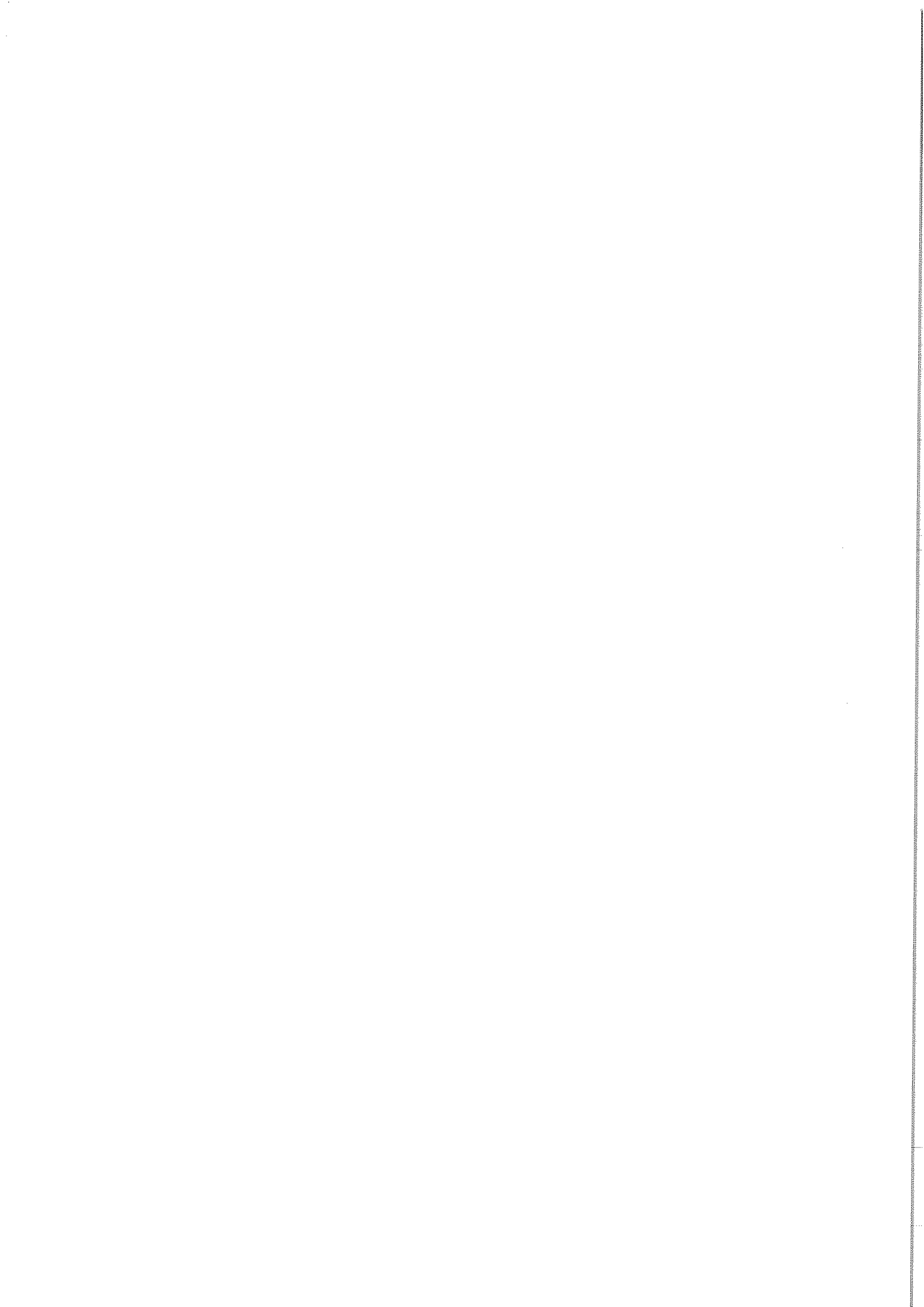
BRAL is lid van:

REGIONALE KOMMISSIE VAN ADVIES VOOR DE RUIMTELIJKE ORDENING VAN DE BRUSSELSE AGGLOMERATIE ("CRAT")

In het begin van 1993 is de "CRAT" nog enkele keren samengekomen om, in afwachting van de oprichting de Gewestelijke Ontwikkelingskommissie volgens de Ordonnantie op de Stedebouw van 1991, een aantal Bijzondere Bestemmingsplannen, afwijkend van het Gewestplan, te bespreken en advies uit te brengen.

GEWESTELIJKE ONTWIKKELINGSKOMMISSIE

In juni werd de Gewestelijke Ontwikkelingskommissie voor het eerst samengeroepen. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers van de gemeenten, van de gewestelijke adviesorganen (Kommissie voor Monumenten en Landschappen, Kommissie Openbaar Vervoer, Sociaal-Economische Raad en Gewestelijke Milieuraad) en externe deskundigen. De activiteiten in 1993 beperkten zich tot het horen van de ontwerpers van de diverse studies die ter voorbereiding van het Gewestelijk Ontwikkelingsplan gemaakt zijn.

GEWESTELIJKE MILIEURAAD

De afgevaardigden van BRAL namen regelmatig deel aan de plenaire vergaderingen van de Raad voor het Leefmilieu van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, eveneens aan de werkgroepvergadering rond het Brusselse waterbeleid. Belangrijk dit jaar was de nieuwe wetgeving rond de milieuvergunningen en milieu-effektenrapportering die - met enige vertraging weliswaar - in werking trad. De Raad leverde advies bij de verschillende ordonnances en vele uitvoeringsbesluiten. Vanuit BRAL besteedden we speciale aandacht aan het samen "smelten" van de procedure voor milieu-aanvragen en stedenbouwkundige aanvragen.

HOGE RAAD VOOR NATUURBEHOUD

De afgevaardigden van BRAL namen regelmatig deel aan de plenaire vergaderingen van de Hoge Raad voor Natuurbehoud rond de bescherming en het beheer van natuurgebieden.

ADVIESKOMMISSIE OPENBAAR VERVOER

In 1993 is deze kommissie niet samengeroepen.

ADVIESKOMITEE BIJ DE M.I.V.B.

BRAL nam actief deel aan de vergaderingen. Hier worden de voorstellen die binnen de Werkgroep Mobiliteit van BRAL worden geformuleerd, verdedigd.

BRUSSELSE KAMER VAN HET FONDS LEEFMILIEU VAN DE KONING BOUDEVIJNSTICHTING

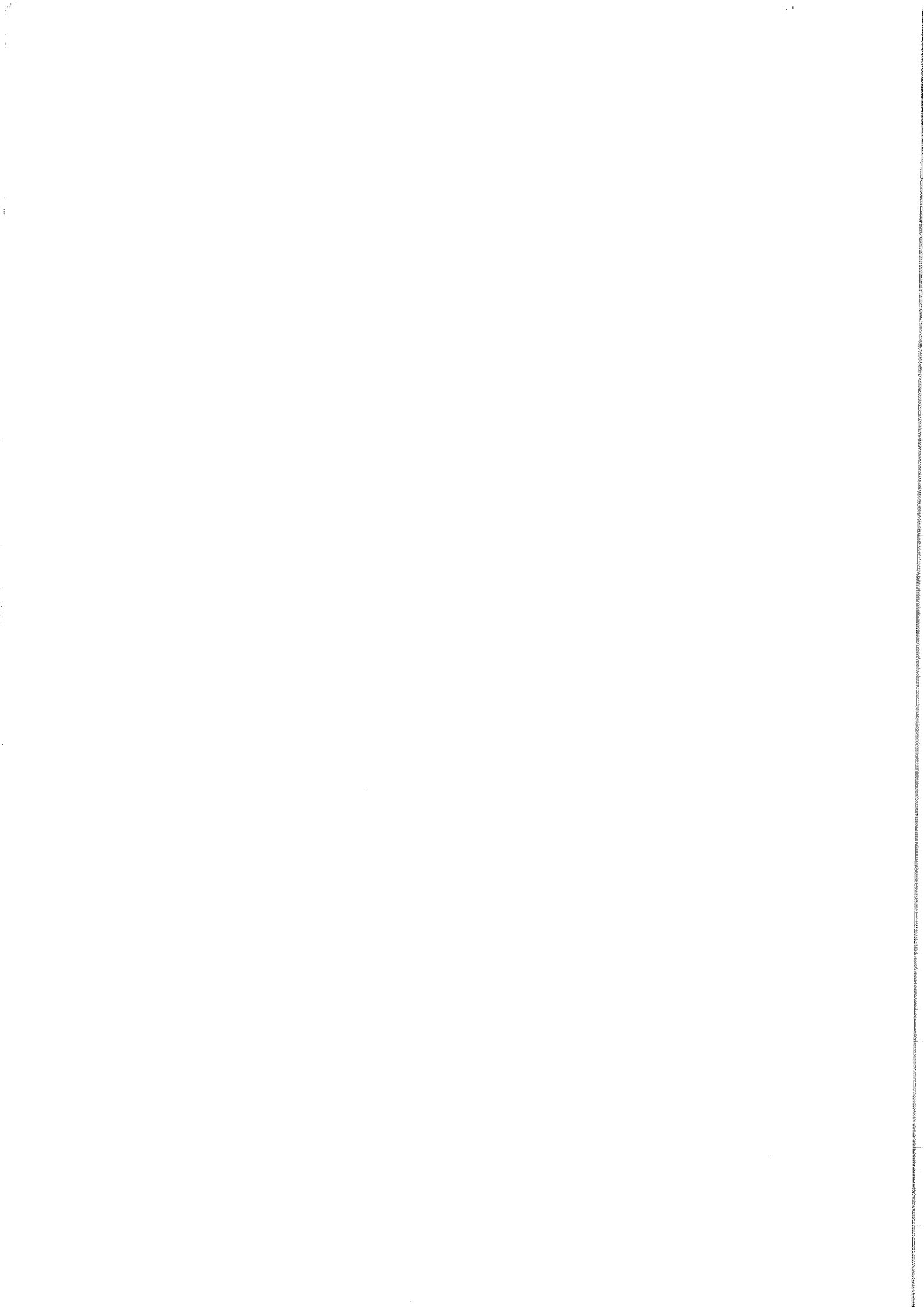
De Brusselse Kamer van het Fonds Leefmilieu heeft in 1993 vooral aandacht besteed aan de grote sensibilisatiecampagne *Mobiel Brussel*, het projekt in samenwerking met het Brussels Instituut Milieubeheer *Milieuberoepen* en de Ronde Tafel over de Semi-Natuurlijke gebieden in Brussel.

9. VARIA

Zoals gebruikelijk werd er informatie doorgegeven aan verschillende tesis- en andere studenten en journalisten, voornamelijk in verband met de EG-uitbreiding, de Zuidwijk, de bewegingen op de vastgoedmarkt, waterzuivering en duurzame ontwikkeling.

Ook in 1993 zijn er (opnieuw) grote likwiditeitsproblemen geweest die, naast het gewone administratieve sekretariaatswerk (zoals verslagen, uitnodigingen, uittikken van dossiers, boekhouding en dergelijke) dat nodig is om al het vorige inhoudelijke werk mogelijk te maken, voor heel wat bijkomend administratief werk hebben gezorgd.

Het sekretariaat van BRAL bevindt op de Vandendriesschelaan 11 te Sint-Pieters-Woluwe

10. BEHEER

Raad van Beheer van BRAL:

Frans Adang, Werner De Bus, Stefan De Corte, Raymond Doms, Philippe Laporta, Marcel Rijdams, Piet Roose, Dirk Van de Putte, Georges Vanhamme, Jean-Paul Vansteenbergh.

Aktiekern van BRAL:

Mattie Jacobs, Paul Penders, Jole Louwagie.

Algemene Vergadering van BRAL:

Aktiegroep Haren Leeft (E. Vandeven, J. Goubert), ASAR (W. Kennis, M. Rijdams), Brukselbinnenstebuiten (J. Sleebus), Harmoniebuurt (R. Stroobants), Huurderswerkgroep BRAL (W. De Bus), Jets Leefmilieu (S. François, B. Van De Winckel), Neerpede Blijft ! (J. Van Waeyenberghe), Opbouwwerk Anderlecht (M. Dubois), Beter Leefmilieu Sint-Pieters (K. De Smet), vzw Leopoldswijk (Ph. Goyens), Wakkere Burger Noord-Oost (G. Vandersmissen), Wakkere Joost (L. Polet), Werkgroep Leefmilieu Berchem (J. Kuipers, R. Mordyck), Werkgroep Leefmilieu Brussel-centrum (M. De Meyer), Werkgroep Leefmilieu C.S.C. (G. Vanhamme), Werkgroep Leefmilieu Ganshoren (M-P Vanderlinden, W. Paessens), Werkgroep Leefmilieu Masereel (D. Van De Putte, E. Deschepper), Werkgroep Leefmilieu Neder-Over-Heembeek (J-P Van Steenberghe), Werkgroep Leefmilieu Sint-Lambrechts (L. De Raeve, Ph. Laporta), Wielewaal (L. Mertens), Frans Adang, Leo Camerlynck, Roger De Cleen, Frits Pittery, Piet Roose, Pieter Soete, Jacques van Hertum.

In onderlinge afspraak heeft RISO-Brussel een vaste vertegenwoordiging in de algemene vergadering: Mattie Jacobs, in de loop van het jaar vervangen door Jole Louwagie.

In de loop van 1993 zijn binnen BRAL de volgende werkgroepen actief:

- ★ Huurderswerkgroep
- ★ Milieudefensie
- ★ Mobiliteit
- ★ Stadsvernieuwing

11. SEKRETARIAAT

In de loop van 1993 zijn er verschillende veranderingen geweest op het BRAL-sekretariaat. *Thierry Timmermans* heeft, na een inzet van zeven jaar, BRAL verlaten.

Ook *Ingrid Dujardin* heeft voor een andere job gekozen, zij werd vervangen door *Lieve De Kimpe* als sekretariaatsmedewerkster. *Ann Stijfhals* werkt als vrijwilligster mee op het sekretariaat.

Als laatste gewetensbezwaarden waren *Gaëtan Van der Smissen* en *Steven Frooninckx* nog voor enkele maanden actief op BRAL.

In de tweede helft van het jaar werd *Mark Trullemans* aangeworven als stafmedewerker en kwam ook *Christine Goyens* meewerken.

Daarnaast bleven *Annemie Pijcke*, algemeen sekretaris, *Werner Van Mieghem* en *Hilde Geens* als stafmedewerkers het hele jaar op hun post.

